

25-VUOTTA

Kuntien AMK- ja Opistotekniset KT ry

29.8.2008

SISÄLTÖ

SISÄLTÖ.....	2
PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS	4
PERUSTAMINEN.....	6
Taustaa	6
Yhdentymistä	6
Perustavat kokoukset	7
Tauko	8
Säännöt	8
Käynnistys	9
Toiminta alkaa	9
Aluksi.....	9
VUOSI 1984.....	10
Tilintarkastus	10
Puheenjohtaja Ilpo Saarainen.....	10
Hallitus.....	11
Logo.....	11
VUOSI 1985.....	11
Varainhoito	11
Tiedotus	12
Virkistys.....	12
VUODET 1986 JA 1987	12
Yhdysmiehiä	12
Tilastointia	12
Jäsenet vähenevät.....	13
VUODET 1988 JA 1989	13
Pöytälippu	13
Talous	13
VUODET 1990 JA 1991	14
Henkilöt vaihtuvat.....	14
Koulutusta.....	14
Teknikkoyhteistyö	14
Toimisto.....	15
VUODET 1992 JA 1993	15
Tavoitteita	16
VUODET 1994 JA 1995	16
VUOSI 1996.....	17
VUOSI 1997.....	17
VUODET 1998 JA 1999	18
VUOSI 2000.....	19
VUOSI 2001.....	20
Yleisiä mietteitä Keijo Houhalan vapaasti kirjoittamana.....	21
VUODET 2002 JA 2003	22
VUODET 2004 JA 2005	22
VUODET 2006 JA 2007	23
VUOSI 2008 -	24
KUNTIEN AMK- JA OPISTEKNIKEN JA ENTISEN KUNNALLISTEKNIKOIDEN PUHEENJOHTAJAT	25
LASSE ALANGON KATSAUS SOPIMUSTOIMINTAAN JA TS:N SYNTYPROSESSIIN.....	27
Lakko	27
Pääsopijaoikeudet ja pääsopimus 1984.....	28
Pääsopimus 1993	29
Neuvottelujärjestö KTN.....	29
Entä mitä tulevaisuudessa?	29
Teknisten sopimus	30
Teknisten sopimuksen kehittämisneuvottelut	30
Tupo	31
Teknisten sopimuksen käyttöönotto.....	32

Paikalliset neuvottelut TS:n mukaan.....	33
SKL:n ero-prosessi	34
Sovintoneuvottelut valtakunnansovittelijan luona	35
SPAL ”Kompromissi”	35
Liittokierros v. 2000.....	37
Kunpas	37
Tupo 2001 - 2002.....	37
Loppusanat.....	38
Summa summarum ... ylitse käydään, yhtehen tullaan.	38
HALLITUKSET.....	39
1983	39
1984	39
1985	40
1986.....	40
1987	40
1988	40
1989	40
1990	40
1991	41
1992	41
1993	41
1994	41
1995	41
1996	41
1997	42
1998	42
1999	42
2000	42
2001	42
2002 - 2003	42
2004 - 2005	43
2006 - 2007	43
2008 - 2009	43
JÄSENMAÄRIEN KEHITYS 1985–2007	43
PIENOISLIPPUJEN LUOVUTUKSET:	44

PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS

Neljännesvuosisata on nyky-yhteiskunnassa järjestöelämä mukaan lukien huomattavan pitkä aika. Tästä syystä tämä järjestömme 25-vuotisen toiminnan ja tapahtumien kerääminen ”yksiin kansiin” on täysin perusteltua. Kunnallisteknikot ry merkittiin yhdistysrekisteriin elokuussa 1983. Tällöin haluttiin kerätä kunnallisella sektorilla työskentelevät eri alojen teknikot mahdollisimman laajasti samaan järjestöön. En mene tässä tarkemmin tähän vaiheeseen, koska siitä löytyy selostus tämän historiikin muissa kohdissa.

Teknikko- ja rakennusmestariopetus loppui 90-luvun alussa toteutetun ammattikorkeakoulu-uudistuksen myötä. Siten nykyisin valmistuu entisten teknillisten koulujen ja -opistojen pohjalle muodostetuista ammattikorkeakouluista eri alojen insinöörejä (AMK). Vanha kolmiportainen tekninen koulutus muuttui näin kaksiportaiseksi. Tämä koulutuksen uudistus haastoi myös perinteiset koulutus pohjaiset järjestäytymisen perusteet.

Sen seurauksena myös Kunnallisteknikot ry:ssä reagoitiin muuttamalla yhdistyksen nimi koulutus pohjaa vastaavaksi Kuntien AMK- ja Opistotekniset KT ry:ksi.

Oma puheenjohtajakauteni alkoi maaliskuussa 2002. Edeltäjäni Keijo Houhala oli valittu muutama kuukausi aikaisemmin KTK:n puheenjohtajaksi. Tämä varsin pitkäksi venynyt puheenjohtajakauteni kestää viimeisimmän yhdistyskokouksen päätöksen mukaan 2009 saakka. Käyn seuraavassa hiukan läpi keskeisimpiä puheenjohtajakaudellani esillä olleita asioita ja kuinka ne on hoidettu.

Yhdistyksen sääntöjä muutettiin 2000-luvulla siten, että yhdistyskokouksia pidetään joka toinen vuosi. Tällöin valitaan myös puheenjohtaja, hallitus sekä muut tarvittavat toimielimet. Yhdistyksen toimintaa ohjaa toimintakäsikirja, joka päivitetään vuosittain tarvittavilta osin. Vuodesta 2003 lähtien on hallitukseen valittu 10 jäsentä aiemman 12 jäsenen sijaan. Tällä on todettu olevan riittävä niin ammatillinen kuin alueellinenkin edustavuus. Nämä muutokset ovat osaltaan jäntevöittäneet toimintaa ja tehostaneet yhdistyksen taloutta sekä mahdollistaneet jäsenmaksun alentamisen. Taloudellinen tilanteemme onkin ollut vakaalla pohjalla ja olemme vuosittain hiukan jopa vahvistaneet taloudellista pohjaa, vaikka tarkoituksena ei ole ollut mikään pankkitoiminnan harjoittaminen.

Järjestö rakenteen yksinkertaistaminen on ollut esillä monesti ja jo paljon ennen omaa puheenjohtajakauttani. KT on ollut tässä asiassa koko ajan erittäin aktiivinen. Alkuun oli tavoitteena muuttaa SKT henkilöjäsen pohjaiseksi, mutta siitä ei saavutettu aikanaan riittävää yksimielisyyttä muiden jäsenjärjestöjen kanssa. Pian kuitenkin nähtiin, että yksistään tällä hankkeella ei koko KTK:ta ajatellen ollut juuri enää merkitystä. SKT:n henkilöjäsen pohjaisuuden ajamisesta luovuttiin ja tehtiin aloitteita, joilla olisi saatu koko KTK:n organisaation uudelleentarkastelu ja rakenteen yksinkertaistaminen käyntiin. KTK:n liittohallitus päätti kuitenkin lokakuussa 2004, ettei uudistushankkeita enää jatkettaisi. Saman vuoden joulukuun hallituksen kokouksessaan päätti KT esittää SKT:n purkamista, mikä esitys vietiin SKT:n hallitukselle valmisteltavaksi seuraavaan liittokokoukseen. Tästä operaatiosta meitä arvosteltiin joidenkin KTK:n jäsenjärjestöjen taholta melko voimakkaastikin. Tämä oli kuitenkin sen verran merkittävä toimenpide ja keskustelun avaaja, että se oli noteerattu mm. v.2007 ilmestyneessä KTK ry:n historiikissa (Kohti Teknisten Keskusliittoa). Seuraavassa suora lainaus:

”Uudistusta kaipaavien näkökulmasta tulos oli masentava. SKT ryhtyi organisaatiouudistuksen kariuduttua radikaaleihin toimiin. Lokakuussa 2005 pidetyssä liittokokouksessaan SKT päätti määräenemmistöllä lakkauttaa toimintansa ja antaa näin tilaa joko omien jäsenyhdistystensä suoralle jäsenyydelle KTK:ssa tai vaihtoehtoisesti KTK:n henkilöjäsenyydelle. SKT:n päätös oli tarkoitettu konkreettiseksi eleeksi, jotta KTK:n sisäinen uudistaminen saisi vauhtia. SKT:n sääntöjen mukaan liiton purkaminen vaatii kaksi peräkkäistä liittokokousta. Toukokuussa 2006

ylimääräinen liittokokous päätti kuitenkin olla purkamatta SKT:tä, koska KTK:n tilanne oli silloin jo muuttunut”. Muuttunut tilanne tarkoitti KTK:n ja Insinööriliiton tekemää aiesopimusta liittojen yhdistämiseksi sektoririippumattomaksi liitoksi, mikä saatiinkin melkoisten alkuhankaluuksien jälkeen aikaiseksi. Erilaisten toimintakulttuurien yhteensovittaminen on vienyt ja tulee viemään vielä oman aikansa. Meillä tulee olla jatkossakin valmiutta tarkastella kriittisesti nykyisiä toimintamalleja ja tehdä myös tarvittavia uudistuksia.

Viime vuosina on kunnallisia palveluja kiihtyvällä vauhdilla ulkoistettu joko ostamalla palvelut suoraan yksityiseltä palveluntuottajalta tai muodostamalla erilaisia kuntien omistamia osakeyhtiöitä ja liikelaitoksia. Myös omia jäseniämme on siirtynyt yksityisten palvelukseen haluamatta silti erota KT:stä. Meidän on harkittava seuraavaan yhdistyskokoukseen mennessä sääntömuutosta, mikä mahdollistaisi myös yksityisellä puolella työskenteleville KT:n jäsenkelpoisuuden. Tämä vaatisi tietysti myös yhdistyksen nimen muutoksen. Tämä olisi täysin toimiva järjestäytyminen kun ottaa huomioon, että keskusliitto UIL:lla on neuvottelukanavat niin kunnalliselle-, valtiolliselle- kuin yksityisellekin sektorille.

Suurten ikäluokkien eläköityessä tulevien vuosien aikana, tarvitaan kunnalliselle sektorille yli 100 000 uutta työntekijää. Kuntasektorin pitää olla kilpailukykyinen saadakseen rekrytoitua pätevää henkilöstöä työelämästä pois siirtyvien tilalle. Tällä lienee ollut vaikutusta viime sopimuskierröksellä, joka käytiin ns. liittokierröksena. Tällöin julkisen sektorin palkankorotusprosentit olivat yksityistä sektoria korkeampia, eikä pelättyä palkkaerojen kasvua yksityisen sektorin hyväksi tapahtunut. Toivottavasti sama suuntaus jatkuu tulevissakin sopimuksissa.

Haluan kiittää kaikkia perustajajäseniä ja veteraaneja kuin myös toiminnassa vielä mukana olevia toimihenkilöitä tekemästänne arvokkaasta työstä. Kiitos myös juhla- ja historiikkitoimikunnalle, jotka ovat valmistelleet tämän 25- vuotisjuhlan ja koonneet neljännesvuosisadan käsittävän historiikin. Haluan toivottaa kaikille yhdistyksemme jäsenille kaikkea hyvää niin perhe- kuin työelämässäkkin ja mitä erilaisimmissa organisaatioissa.

Yhteistyöterveisin

Vesa Härkönen

PERUSTAMINEN

Kuntien AMK- Opistotekniset KT ry on nuori järjestö yleensä koko ammattiyhdistysliikkeessä, jopa kuntien teknisten järjestökentässäkin. Vuosikertomusten mukaan on tänä vuonna 2008 menossa yhdistyksen kahdeskymmenesviides toimintavuosi. Alkujaan Kunnallisteknikot ry:niminen yhdistys on kuitenkin perustettu jo 16.10.1982 ja merkitty yhdistysrekisteriin 29.8.1983. Päästäksemme juurille eli kuntien teknisten varsinaisen edunvalvonnan syntysijoille, on mentävä vielä reilut 10 vuotta lisää taaksepäin.

Taustaa

Kuntien teknillisten viranhaltijain ja toimihenkilöiden edunvalvonta oli 60-luvulla varsin hajanaista. Teknisillä oli vain joitain lähinnä aatteellisia yhdistyksiä ja liittoja. Oli sentään Kuntien Teknillisten Toimihenkilöiden liitto, joka toimi STTK-sektorilla, mutta vain muutamalla paikkakunnalla.

Yhteiskunnalla oli laajemmin selvä tarve säätää tarkemmin miten yleensä kunnallisten ja myös valtiollisten viranhaltijoiden ja työntekijöiden työehdoista sovittaisiin. Tekniset olivat jäämässä tässä toiminnassa kokonaan sivuraiteelle.

Tämän uhkakuvan varjossa ryhdyttiin Kuntien Teknillisten Keskusliittoa KTK ry:tä perustamaan aivan 60-luvun lopussa. Tuolloin teknikot olivat varsin hajanaisesti järjestäytyneitä, kuka kuului silloiseen Kunnallisvirkamiesliittoon KVL ry:hyn (nykyiseltä nimeltään Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto Jyty ry) kuka SAK-laisiin järjestöihin ja suuri osa lienee ollut kokonaan järjestäytymättömiä.

KTK:n perustamisvaiheissa ei ollut lainkaan yhtenäistä teknikkojärjestöä. Sähkötekniikoilla ja maanmittaustekniikoilla oli järjestäytyneitä väkeä, samoin konemestareilla. Nämä järjestöt olivatkin KTK:n perustamiskuvioissa mukana. Mukaan haluttiin kuitenkin kaikki kuntien palveluksessa olevat teknikot. Näin synnytettiin varsin nopealla aikataululla Kuntien Koneteknikot ry ja Kuntien LVI-teknikot ry, jotka yhdessä edellä mainittujen kanssa muodostivat Suomen Kuntien Teknikot SKT ry:n.

KTK:n perustava kokous oli 17.6.1970. Siinä yhtenä perustajajärjestönä oli mukana jo edustamassa kuntien teknikkokuntaa Suomen Kuntien Teknikot. Muut perustajajärjestöt olivat Kunnalliset Rakennusmestarit, Kuntien Insinöörit ja Kunnallisinsinöörit ja -arkkitehdit.

Myöhemmin, 70-luvun puolivälissä, SKT:n jäseneksi liittyi Terveysteknikot ry, joka edusti uusinta teknisen alan koulutusta, ollen teknikkokoulutuslinjanakin aivan uusi.

Nyt on koko keskusjärjestö järjestäytyminenkin kokenut myös aivan uuden myllerryksen, kun vuonna 2006 KTK ry:n ja Insinööriliitto IL ry:n yhdistymisessä muodostui Uusi Insinööriliitto UIL ry.

Samana prosessina jatkumona muuttui myös perinteisten KTK:laisten järjestöjen keskusjärjestö STTK:sta Akavaksi.

Yhdentymistä

Näin 70-luvulla organisoituneina teknikot toimivat toistakymmentä vuotta. Vähitellen keskustelu organisaation monimutkaisuudesta kuitenkin voimistui. Samoin pienet perusyhdistykset olivat paitsi taloudellisissa, niin myös osin toiminnallisissa vaikeuksissa. Haluttiin yhdistää -teknikot SKT:n sisällä yhtenäisemmiksi.

Melko pian Terveysteknikoiden liittymisen jälkeen alkoi SKT:ssä keskustelu organisaatiosta ja sen muuttamisesta jopa henkilöjäsenpohjaiseksi. Tätä keskustelua on sittemmin käyty näihin päiviin asti. Tuolloin, 80-luvun alussa, SKT:n silloiset pienimmät yhdistykset, koneteknikot, lvi-

teknikot ja terveysteknikot päätyivät pitkien puheiden, kokousten ja osin vaikeuksienkin kautta perustamaan yhden yhteisen eri teknikkokoulutushaaroja edustavan edunvalvontayhdistyksen.

Ammatillisaatteelliset asiat haluttiin jättää pääosin sivuun yhdistyksen toiminnasta ja jäsenkel-
poisiksi yhdistykseen määriteltiin myös muun kuin varsinaisen teknikkokoulutuksen saaneet, kunhan koulutus vain liittyi soveltuvin osin tekniikkaan ja tehtävät kunnan organisaatiossa olivat luonteeltaan teknisiä.

Tämä viimemainittu sääntö on vuosien varrella osoittautunut tarpeelliseksi. Se osoittaa silloisten sääntöjen laatijoiden kaukonäköisyyttä, sillä teknillisen alan koulutuskin muuttuu ja laajenee jatkuvasti. Mukaan tuli aivan uusia aloja, joilla annetaan teknikkotason koulutusta. Osa teknikkokoulutuksesta siirtyi ylemmälle tasolle, osin ylioppilaspohjaiseksi ja insinööri-koulutuksen rinnalle.

Myöhemminhän koko teknikkokoulutus päätettiin lopettaa, teknikkojärjestöjen kovasta vastuksesta huolimatta, valtakuntapäätäjien toimesta 90-luvun alussa toteutetun ammattikorkeakoulu-uudistuksen myötä.

Näin muodostui kolmen pienehkön järjestön yhdistymiskeskusteluista tarve perustaa kuntasektorille teknikkotason ammattijärjestö, johon erilaisissa esimies-, työnjohtaja-, suunnittelu-, tarkastus-, valvonta-, neuvonta-, asiakaspalvelu-, yms. tehtävissä toimivat henkilöt voivat järjestäytyä, vaikka nimike hieman poikkeaisikin "teknikko"-sanasta. Sähkö- ja maanmittausteknikot, samoin kuin konemestartkin, halusivat kuitenkin säilyttää omat yhdistyksensä ja niin SKT säilyi edelleen kuntien teknikko-yhdistysten liittona.

Perustettavalle uudelle yhdistykselle oli useampiakin nimiehdotuksia, mm. "Kuntien Yhdistyneet Teknikot". Tämä nimi ei kuitenkaan, muistitietoon perustuen, sopinut oikein Yhdistysrekisterillekään ja osa perustajistakin piti sitä huonona. Niinpä ehdotus "Kunnalliset Teknikot" sai kannatusta ja tuli lopulta oikeinkirjoitusmuotoon "Kunnallisteknikot KT ry".

Perustamisneuvotteluja kävivät lähinnä silloiset yhdistysten puheenjohtajat, Eero Salminen/ Koneteknikot, Rauno Heikkilä/ LVI-teknikot ja Seppo Heinilä/ Terveysteknikot.

Näiden neuvottelujen pohjalta Kuntien Koneteknikot KKT ry, Kuntien LVI-teknikot KLVI-T ry ja Terveysalan Teknikot TT ry päättivät kukin erikseen omissa kokouksissaan yhteisen yhdistyksen perustamisesta.

Perustava kokous kutsuttiin koolle 16.10.1982 klo 12.00 ravintola Ratamestariin Helsinkiin.

Perustavat kokoukset

Perustavan kokouksen avasi Seppo Heinilä ja hänet myös valittiin kokouksen puheenjohtajaksi - Eero Salminen valittiin sihteeriksi.

Yhdentyminen, mikä oli varsin pitkälle jo valmiiksi neuvoteltu, sai lyhyen keskustelun jälkeen kokousedustajien kannatuksen ja he päättivät "yksimielisesti perustaa uuden yhteisen yhdistyksen ajamaan kone-, lvi- ja terveysteknikoille entistä parempia etuja työsuhdekysymyksissä."

Nimeksi päätettiin jo edellä mainittu "Kunnallisteknikot" ja sääntöluonnos hyväksyttiin.

Välittömästi perustavan kokouksen jälkeen pidettiin järjestäytymiskokous samassa paikassa. Sen avasi Eero Salminen ja hänet valittiin myös kokouksen puheenjohtajaksi, sihteerinä toimi nyt Seppo Heinilä.

Talousasioiden järjestelyt olivat siinä merkittävästi esillä. Kone- ja lvi-teknikoita edustavat yhdistykset omistivat Tammissaaren Matkailukeskus Oy:n osakkeita, mutta terveysteknikkoyhdistyksellä ei osakkeita ollut, eikä muutakaan vastaavaa omaisuutta. Kaikilta kolmelta yhdistykseltä haluttiin kuitenkin saada yhtäläinen panos Kunnallisteknikoiden toiminnan käynnistämiseen.

Asia ratkaistiin niin, että Kuntien Koneteknikot ja Kuntien LVI-tekniikat siirsivät osakkeensa Kunnallisteknikoille ja Terveysalan Tekniikat tekivät vastaavan suuruisen talletuksen. Jäsenmaksuperintä päätettiin myös siirtää Kunnallistekniikat ry:lle. Ensimmäinen palkkio-ohjesääntö syntyi jo tuossa kokouksessa ja sitä on pääpiirteissään noudatettu näihin päiviin asti.

Hallituksen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti Rauno Heikkilä LVI-teknikoista Vantaalta.

Hallituksen koko muotoutui 12-jäseniseksi, jollaisena se pysyi aina vuoteen 2003 saakka, jolloin hallitus päätettiin pienentää sääntömääräisessä yhdistyskokouksessa 10-jäseniseksi. Säännöthän mahdollistivat tuolloin, että hallitukseen kuului 9-15 jäsentä.

Sittemmin yhdistyskokouksessa 23.3.2002 hyväksytyissä ja edelleen voimassa olevissa säännöissä on hallituksen kokoa muutettu. Siihen kuuluu kahdeksi (2) vuodeksi kerrallaan valittu puheenjohtaja ja 7-12 muuta varsinaista jäsentä.

Vaikkakin eri teknikkokoulutussuuntien "mandaattiajattelua" haluttiinkin yhdistymisen myötä erityisesti vähentää, muotoutuivat hallituspaikat alkuaikoina tasan kolmen perustajayhdistyksen kesken niin, että kukin sai neljä jäsentä hallitukseen.

Ensimmäisessä jäsenkirjeessään jäsenistölle hallitus korostetusti toivoi, että jäsenistö kokisi Kunnallistekniikat ry:n yhdeksi yhtäläiseksi teknikkojärjestöksi, ilman erottavia etu- tai muita liitteitä.

Hallituksen jäsenet olivat jo järjestöelämässä kouliintunutta väkeä. Mukana oli tulevista puheenjohtajista Eräniitty ja Saarainen sekä varajäsenenä Heinilä.

Yhdistymisen yksi puuhamies, Eero Salminen, jäi tuolloin hallituksen ulkopuolelle, mutta hän vaikutti koko ajan yhdistyksen taustavoimissa ja myöhemmin myös puheenjohtajana.

Samana päivänä pidettiin hallituksen järjestäytymiskokous ja nyt päästiin sitten jo äänestämäänkin, kun varapuheenjohtajaksi valittiin Heikki Keski-Orvola, joka voitti äänin 6-5 Pertti Eräniityn. Sihteeriksi valittiin Paula Moilanen.

Työvaliokunta päätettiin tuolloin perustaa tavanomaisen yhdistyskäytännön mukaisesti: puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sihteeri ja varainhoitaja, jota virkaa hoitamaan oli valittu Mauri Sirviö.

Tauko

Perustamisen jälkeen toiminta ikään kuin jäädytettiin. Odoteltiin yhdistysrekisterin päätöstä ja tarkistettiin sääntöjen joitain kohtia yhdistysrekisterin vaatimaan muotoon. Tehtiin valmistelemaa työtä, jotta yhdistyksen rekisteröinnin ja sääntöjen hyväksymisen jälkeen voitaisiin ottaa edunvalvontatehtävät täysipainoisesti vastaan.

Säännöt

Yhdistyksen hyväksytty sääntöehdotus, pykälä 2, määritteli yhdistyksen tarkoituksen varsin mielenkiintoisesti:

ensinnäkin yhdistää kuntien palveluksessa olevat teknikit, mainiten myös kaikki mahdolliset kuntaorganisaatiota lähellä olevat yhteisöt, kunnallisia osakeyhtiöitä ja seurakuntia myöten toisena mainitaan toimiminen varsinaisena edunvalvontajärjestönä kolmantena korostetaan yhteistyöllä saavutettavan etuja eri toimintaloikoilla ja ennen kaikkea " ... neuvotteluin turvaamaan työrauha."

Merkittävä oli myös pykälä 5, jossa määriteltiin jäsenrajat. Aikaisemmin teknikkojärjestöissä oli ollut varsin tiukat rajat koulutuksen suhteen. Nyt sallittiin hieman vapaampi ja paremmin tulevaa kehitystä huomioon ottava harkinta ja hyväksyttiin myös rinnastus teknikkotasoiseen kou-

lutukseen ja työtehtäviin, kun jäseneksi voidaan hyväksyä: " ... teknikon tai vastaavissa tehtävissä toimivan teknillisen toimihenkilön tai viranhaltijan, joka sitoutuu ... ".

Muilta osin säännöt noudattelivat tavanomaisia yhdistyslain mukaisia toimintaperiaatteita.

Käynnistys

Yhdistysrekisteristä saapui vihdoin tieto, että Kunnallisteknikot ry niminen yhdistys on rekisteröity 29.8.1983 ja sääntö vahvistettu. Syksyllä 1983 yhdistyksen hallitus tekikin lujasti töitä saadakseen toiminnan käyntiin. Todettiin mm. että varajäsen ei voi toimia sihteerinä ja näin uudeksi sihteeriksi valittiin Ilpo Saarainen. Harmillista oli myös, että yhdistyksen puheenjohtajaksi valittu Rauno Heikkilä oli siirtynyt kunnalta yksityisen palvelukseen. Hallitus päätti kuitenkin, että yhdistyksen toiminta käynnistetään Heikkilän johdolla.

Syksy 1983 lienee ollut hallituksen jäsenille työntäyteinen. Kunnallisteknikoiden oli aivan ensimmäiseksi anottava SKT:n jäsenyyttä ja toisaalta perustajajärjestöjen tuli sopimuksen mukaan erota SKT:sta. Myös jäsenmaksujen tuloutusta Kunnallisteknikoille järjesteltiin ja samassa yhteydessä laskettiin tulevan jäsenmäärän olevan noin 750 jäsentä. Jäsenmaksuja ei vielä vuoden 1983 puolella kuitenkaan saatu. Toiminnasta oli kuitenkin jonkin verran kuluja ja menojen katteeksi jouduttiin anomaan avustuksiakin. Tiedottaminen yhdistymisestä jäsenkunnalle oli tärkeä tehtävä, samoin toimintasuunnitelman laatiminen vuodelle 1984.

Ilmeisen oikeaan osunut päätös oli hankkia yhdistykselle oma merkki, logo, ja että sen suunnittelemisesta julistetaan kilpailu jäsenkunnalle. Tämä toi heti ensimmäiselle vuodelle toimintaa, joka koettiin jäsenkuntaa yhdistäväksi.

Vihdoin oltiin vaiheessa, että Suomen Kuntien Teknikot SKT ry:n hallitus kokouksessaan 15.12.1983 hyväksyi Kunnallisteknikot KT ry:n jäsenekseen ja samalla myönsi eron hakemuksestaan Kunnallisteknikoiden perustajayhdistyksille, Kuntien Koneteknikoille, Kuntien LVI-teknikoille ja Terveysalan Teknikoille. Todettiin myös, että kaikkalainen edunvalvonta ja ammattiyhdistystoiminta mainittujen yhdistysten jäsenten osalta siirtyy Kunnallisteknikot KT ry:lle 1.1.1984 alkaen, samoin kuin jäsenmaksuperintäkin.

Kunnallisteknikot ry oli valmis aloittamaan edunvalvontatyön jäsentensä valtakunnallisena perusyhdistyksenä kuuluen SKT:n kautta KTK:on ja edelleen STTK:on.

Tästä lähtien KT on hoitanut näiden perustajajärjestöjensä jäsenten edunvalvontaa yhtenä KTK-laisen järjestöryppään perusyhdistyksenä.

Kone- ja LVI-teknikot toimivat sittemmin jonkin aikaa aatteellisina yhdistyksinä, mutta muutamien vuosien päästä ne lopetettiin.

Terveysteknikot, nykyiseltä nimeltään Ympäristö- ja terveysalan tekniset ry, sen sijaan on toiminut koko ajan aatteellisena yhdistyksenä ja toimii edelleenkin varsin aktiivisesti. Sittemmin hän teknikkokoulutus on lopetettu ja tilalle on tullut insinööritason koulutus. Yhdistykseen kuuluu nyt siis myös AMK-insinöörejä. Palkka-asioita yhdistys seuraa vieläkin ja on selvittänyt myös alan palkkakehitystä ja antanut siitä lausuntoja, mutta ei toimi enää varsinaisena ammattijärjestönä.

Toiminta alkaa

Aluksi

Seuraava tärkeä tapahtuma oli Kunnallisteknikoiden ensimmäinen varsinainen sääntömääräinen vuosikokous, joka pidettiin 17.3.1984 ravintola White Ladyssa, Helsingissä. Tästä kokouksesta voidaan katsoa Kunnallisteknikoiden varsinaisen toiminnan alkaneen ja myöhemmin myös toimintakertomuksissa on vuosi 1984 mainittu yhdistyksen ensimmäisenä toimintavuotena.

Niinpä tänä vuonna 2008 juhlistetaan, vuoden 2000 vuosikokouksessa nimensä Kuntien AMK-Opistotekniset KT ry:ksi muuttaneen ammattiyhdistyksen 25-vuotista taivalta, paitsi merkkipäivää viettämällä myös julkaisemalla lyhyt yhteenveto vuosien tapahtumista 25-vuotishistoriikin muodossa.

Historiikitoimikunnan työtä helpotti, että yhdistyksemme 10-vuotisjaksosta on jo tehty historiikki vuonna 1993.

Tietenkin oli nytkin niitä normaaleja vaikeuksia löytää tietoja vuosien varsilta. Todettakoon, että jossain yhteydessä kuitenkin alkuvuosien alkuperäiset pöytäkirjat ovat hävinneet ja toimikunta onkin perustanut alkuvuosien tapahtumat 10- vuotishistoriikin mukaisesti kirjoituksiin. Joi-tain epäselvyyksiä esiintyy mm. päivämäärissä, ehkäpä vain kirjoitusvirheinä. Näin on myös tuon ensimmäisen vuosikokouksen osalta. Pöytäkirja on kirjattu vuodelle 1983, vaikka kokous siis oli 1984. Vuonna 1983 ei vuosikokousta ollut, vaan toimittiin perustamiskokouksen päätöksien pohjalta, kunnes yhdistys oli rekisteröity. Valokuvia alkuvuosien toiminnasta ei myöskään ole liiemmästi käytössä. Kaikki tärkeimmät henkilötiedot on kuitenkin saatu koottua.

VUOSI 1984

Tuon ensimmäisen vuosikokouksen puheenjohtajaksi valittiin Markku Halttunen ja sihteeriksi Paula Parkkinen. Yhdistyksen taloudellisen toiminnan käynnistäminen oli voimakkaasti esillä ja tuleva hallitus sai tiukkoja ohjeita talousarvion laadintaan sekä matkustusohjesäännön tarkistamiseen. Toisaalta tilejä ei käsitelty lainkaan, vaan tilikautta päätettiin jatkaa vuoden 1984 loppuun asti.

Tilintarkastus

Tilintarkastajiksi valittiin Heikki Autero ja Markku Rohunen. Autero oli valittu jo perustavassa kokouksessa tilintarkastajaksi ja hän toimi tässä tehtävässä aina vuoteen 1992 asti. Autero on toiminut useissakin teknisten yhdistyksissä tilintarkastajana, mm KTK:ssa. Hän on ollut tärkeä taustavaikuttaja ja paljon muutakin kuin pelkkä tilintarkastaja. Kunnallisteknikoidenkin hallitus ja taloudenhoitajat ovat saaneet Auterolta merkittävää ohjausta tilikirjanpidon tehtävissä ja talouden asianmukaisessa hoitamisessa.

Toimintasuunnitelmassa todettiin lähinnä yhdistyksen toiminnan vakiinnuttaminen. Vuosikokous velvoitti lisäksi hallitusta paneutumaan tiedottamiseen ja kehrittelemään yhdysmiesverkostoa. Yllättävää kylläkin oli tässä ensimmäisessä vuosikokouksessa, että siellä oli jo esillä jäsenten erottaminen maksamattomien jäsenmaksujen takia. Tämä johtui luonnollisestikin siitä, että tällaisia jäseniä oli perustajayhdistyksistä sellaisenaan suoraan siirtynyt. Vuosikokouksessa asia päätettiin jättää hallituksen edelleen valmisteltavaksi.

Puheenjohtaja Ilpo Saarainen

Vuosikokous valitsi uudeksi puheenjohtajaksi Ilpo Saaraisen, tosin vasta äänestyksen jälkeen, vastaehdokas oli Eero Salminen ja äänestystulos Saariselle 174 - 83. Ilpo Saarainen toimi kaksi (2) vuotta Kunnallisteknikot ry:n puheenjohtajana ja hänen voidaan todeta olleen varsinaisen käynnistävä voima näinä ensimmäisinä toiminnan vuosina. Sittemmin Saarainen jatkoi Suomen Kuntien Teknikot SKT ry:n puheenjohtajana. Tämä oli myös nuorelle Kunnallisteknikot -yhdistykselle merkittävä saavutus saada "oma mies" SKT:n johtoon. Myös tätä tehtävää Saarainen hoiti tarmokkaasti, kuulumen mm. KTK:n hallitukseen teknikoiden edustajana. Valitettava vakava tapaturma kuitenkin katkaisi Saaraisen työn KTK-laisessa ammattiyhdistysliikkeessä. Kunnallisteknikot ry:n alkutaipaleesta kuuluu kunnia joka tapauksessa suurelta osin

Ilpo Saariselle. Moni koki hänet keskeiseksi vaikuttajahahmoksi KT:n toiminnan käynnistämässä.

Hallitus

Hallitus valittiin yksimielisesti ilman äänestyksiä. Erovuoroisten tilalle valittiin kuitenkin neljää uutta jäsentä. Hallitus valitsi varapuheenjohtajaksi Juhani Salon ja sihteeriksi Pertti Eräniityn, joka hoiti tehtävää pari seuraavaa vuotta.

Logo

Merkittävä saavutus oli heti ensimmäisenä toimintavuotena yhdistyksen merkin, logon, suunnittelukilpailu yhdistyksenjäsenille. Kilpailun voitti Elisa Paavola, joka perinteisellä rattaanpyöräkuviolla ilmentää jämerää teknistä osaamista. Tässä kuviossa kuntavaakunan sisällä "KT" ilmentää ratasta pyörittävää voimaa. Tässäkin julkaisussa esiintyvää logoa on käytetty ahkerasti. Sen pohjalta lienee Kunnallisteknikot -yhdistyksen epäviralliseksi lyhenteeksi muotoutunut "KT". Myöhemmin, vuonna 1988, yhdistykselle suunniteltiin pöytä lippu, jossa esiintyy sama kuvio.

Muutoin vuosi 1984 oli toiminnan ja asemien vakiinnuttamista. Edustukset tulivat niin SKT:n kuin KTK:nkin hallitukseen, jossa viime mainitussa toimi Seppo Heinilä, sittemmin KT:n puheenjohtajaksikin valittu.

VUOSI 1985

Puheenjohtajana jatkoi edelleen Ilpo Saarainen ja sihteerinä Pertti Eräniity. Varapuheenjohtajaksi valittiin nyt Eero Salminen.

Varainhoito

Varainhoitajana aloitti Keijo Salo ja hän hoiti tehtävää ansiokkaasti 13 vuoden ajan aina vuoden 1997 keväällä pidettyyn vuosikokoukseen saakka, jossa hänet valittiin KT:n puheenjohtajaksi. Paitsi KT:ssa Keijo Salo toimi pitkään Helsingin SKT:n alaosaston puheenjohtajana ja toi pääkaupunkiseudun teknikoiden näkemyksiä myös KT:n hallitukseen. Kun puheenjohtaja Saaraista voidaan pitää KT:n varsinaisen toiminnan käynnistäjänä, niin Keijo Salo tiukalla taloudenpidolla mahdollisti toiminnan ja saattoi yhdistyksen talouden vakaalle pohjalle, saaden muodostettua jopa pienen yhdistyspääoman puskuriksi epävakaita aikoja varten. Keijo Salo toimi KT:n edustajana myös eri taloustyöryhmissä ja muissa varain- ja omaisuuden hoitoon liittyvissä edunvalvontatehtävissä. Hän oli myös SKT:n hallituksen pitkäaikainen jäsen ja edusti myös teknikoita KTK:n liittovaltuustossa.

Vuosikokouksessa 13.4.1985 yhdistyksen alkuvuosien tilinpäätös oli ensimmäistä kertaa käsiteltävänä. Se osoitti heti 117000 markan ylijäämää, josta tuli yhdistyspääoman pesämuna tulevaa toimintaa varten. Tilinpäätös hyväksyttiin yksimielisesti. Sen sijaan hallituspaikoista käytiin kova äänestyskampailu ja osa hallituksen jäsenistä vaihtuikin.

Toimintasuunnitelmassa oli jo otettu esille varsinaisia edunvalvontakysymyksiä, vaadittiin mm. teknikkojen C-ryhmän poistamista kokonaan. Esille otettiin myös kysymys terveysteknikoiden palkkauksesta ja hinnoittelun siirtämisestä VES:n teknisen alan hinnoittelun piiriin. Näiden asioiden korjaaminen oli sittemmin jatkuvasti kunnallisteknikoiden edunvalvonnan tärkeimpiä tavoitteita.

Tiedotus

Tietenkin tiedottaminen oli alkuaikoina jäsenkunnalle uudesta yhdistyksestä tärkeää ja toimintasuunnitelman laadinnassa se olikin erityisesti otettu huomioon. Jäsenkirjeitä lähti vuosittain. Tiedottaminen alkoi heti vuoden

1984 vuosikokouksen jälkeen, jolloin jäsenkunnalle kerrottiin uudesta yhdistyksestä ja sen toiminnan suuntaviivoista ja sen hallituksesta. Vuonna 1985 tiedotusta jäsenkirjeen muodossa jatkettiin ja yhdysmiesverkostoa alettiin kehittää jo tuolloin täydentämään tiedotusta sekä myös palautteen saamiseksi jäsenkunnalta yhdistyksen toimivaan johtoon päin. Pienellä budjetilla hoidettuna tiedotusta saatiin aikaan kohtuullisesti. Kuntien Tekniset -lehteä ja sen SKT -järjestöpalstaa käytettiin myös tiedon välitykseen.

Virkistys

Vapaa-ajan vietto ja virkistystoiminta on otettu kunnallisteknikoiden piirissä vuosien varrella huomioon. Tähän lienee antanut sopivan sysäyksen yhdistyksen, sanoisiko huomenlahjaksi perustajayhdistyksiltä saamat Tammisaaren Matkailukeskus Oy:n osakkeet, jotka oikeuttivat Kopparön virkistysalueen käyttöön. Varsinkin alkuvuosina eteläisestä Suomesta olevat jäsenet kävivät Kopparössä paljon.

Niinpä KT päätti jo vuonna 1985 hankkia alueelle oman veneen jäsentensä käyttöön. Vene päätettiin kuitenkin 2000-luvulla myydä pois, koska KTK:n hankkima vene oli myös riittävästi käytettävissä jäseniemme käyttöön.

Myöhemminhän KTK on rakentanut Kopparön alueelle omat mökit, jotka ovat olleet kaikkien jäsenten käytettävissä.

Sen sijaan Kopparön osakkeista Kunnallisteknikot päättivät myöhemmin luopua ja ne myytiin KTK:lle, jonka kautta alueen käyttöoikeus kunnallisteknikoillekin säilyi entisenlaisena.

VUODET 1986 JA 1987

Puheenjohtajaksi valittiin vuonna 1986 Seppo Heinilä ja sihteerinä toimi Kauko Pulliainen. Hän luotsaili kunnallisteknikoita eteenpäin seuraavat kaksi (2) vuotta. Sihteerinä toimi vuonna 1987 Paula Parkkinen. Heinilän aikana yhdistyksen toiminta sujui jo rutinoidusti ja voitiin keskittyä paremmin edunvalvontakysymyksiin.

KT:n omat jaokset, joita olivat paso-, tilasto-, suositussopimus- ja tiedotusjaos sekä työsuojeluryhmä, toimivat jo vuonna 1987 vilkkaasti ja tekivät paljon esityksiä sopimusten kehittämiseksi.

Heinilä toimi aktiivisesti Kunnallisteknikoiden edustajana niin SKT:n kuin KTK:n hallituksissa.

Yhdysmiehiä

Yhdysmiesverkoston luominen kunnallisteknikoille oli ollut vuosien varrella usein esillä, näin oli myös vuoden 1987 toimintasuunnitelmassa. Vuonna 1988 siitä laadittiin jopa toteuttamissuunnitelmakin. Yhdysmiesverkosto on edelleen vielä tänä päivänäkin varsin hajanainen ja toimii vain muutamilla paikkakunnilla, joilta löytyy muutoinkin paikallistoiminnassa aktiivisesti mukana olevia jäseniä. Yhdysmiesverkostoa on kehitelty myös yhteistyössä SKT:n kanssa. Tässä lienee vielä tulevillekin hallituksille haasteita.

Tilastointia

Kunnallisteknikoilla toimi myös tilastojaos, joka teki pari kertaa laajan kyselyn jäsenistölle, lähinnä palkka- ja nimiketiedoista. Nämä varsin laajat talkootyönä tehdyt tilastoinnit selkiinnytti merkittävästi yhdistyksen hallinnolle KT:n jäsenkunnan toimenkuvaa ja palkkaustasoa. Halli-

tukselle se antoi paremman mahdollisuuden painottaa edunvalvontatyössä KT:lle tärkeitä tavoitteita.

Jäsenet vähenevät

Kunnallinen työsuojelutarkastus loppui 1.12.1988 ja silloin noin 80 työsuojelu tarkastuksessa toiminutta kunnallisteknikkoa siirtyi valtiolle työsuojeluhallituksen siipien suojaan, Heidän mukanaan siirtyi myös yhdistyksen puheenjohtajuuden jättänyt Seppo Heinilä. Hän toimi sittemmin aktiivisesti myös valtiosektorin STTK-laisessa teknisten edunvalvontatyössä. Edellä mainitusta johtuen KT:n jäsenmäärä, joka oli kohonnut jo reippaasti yli tuhannen, putosi vuonna 1989 noin 970:een.

Jäsenten vähenemiseen vaikutti jonkin verran myös pääkaupunkiseudulla vuonna 1987 syntynyt kiista paikallisesta edunvalvonnasta ja järjestäytymisestä KTK-/STTK-kenttään.

Kiista johtui paikallisen itsenäisyyden tavoittelusta sekä sopimustoiminnassa, että taloudessa. Osaltaan kiistassa oli mukana valtapolitiikka ja tulehtuneet henkilösuhteet. Se oli pääasiassa teknikkojärjestöistä lähtöisin. Se johti rinnakkaisen KTA- liikkeen eli Kunnallisteknisten Ammatityhdistyksen perustamiseen, mikä aiheutti sen, että eräät SKT:n jäsenjärjestöt päätyivät erottamaan jäseniään yhdistyksen vastaisen toiminnan takia. Kunnallisteknikoista erosi tällöin myös jäseniä, joista suuri osa palasi myöhemmin takaisin Kunnallisteknikoihin.

VUODET 1988 JA 1989

Puheenjohtajaksi vuonna 1988 valittiin Pertti Eräniitty. Hallituksen järjestäytymiskokouksessa valittiin varapuheenjohtajaksi Eero Salminen, mutta sihteeriksi saatiinkin jo uudempaa kunnallisteknikoiden jäsenkuntaa: Marketta Kujala, joka tosin oli harjoitellut hallituksen jäsenenä jo yhden vuoden. Samalla johtotroikalla mentiin myös vuosi 1989.

Kunnallisteknikoiden ja jo sen edeltäjän Kuntien Koneteknikoiden toiminnassa oli Pertti Eräniitty ollut mukana koko ajan. Hän vaikutti pitkään myös paikallistasolla toimien mm. Tampereen KTK-/ STTK-J- paikallisyhdistyksen sihteerinä. Toimikautenaan hän kuului myös SKT:n ja KTK:n hallitukseen. Näinä vuosina KT:n pasojaos toimi vireästi ja teki useita esityksiä ns. palkkarakenteen uudistustyön pohjaksi.

Kuntateknisten järjestäytymistapaa ja organisoitumista yritettiin taas selkiinnyttää erityisesti SKT:n osalta ja selvitystyötä suoritti ansiokkaasti kunnallisteknikoiden puheenjohtaja Pertti Eräniitty. Tämä hänen laaja selvitystyö ei kuitenkaan johtanut muutoksiin, vaan taas kerran todettiin, että "vanhassa vara parempi".

Samantapaista suppeampaa selvitystyötä teki jo aiemmin Lasse Alanko pienen työryhmän kanssa, vuonna 1986, ja tuloskin oli tuolloin sama.

Pöytälippu

Yhdistyksen logoa soveltaen hankittiin pöytälippu ja laadittiin säännöt sen antamiseksi huomionosoituksena eri yhteyksissä. Pöytälippu on sittemmin myönnetty toiminnassa ansioituneille kunnallisteknikoille, useimmiten heidän merkkipäiviensä yhteydessä.

Lipun voivat saada myös ansioituneet yhteisöt. Tähän mennessä lippuja on luovutettu 24 henkilölle ja kolmelle (3) yhteistyöyhdistykselle ja KT ry:n käytössä on kaksi (2) lippua.

Talous

Vuosien varrella yhdistykselle oli kertynyt jonkin verran yhdistyspääomaa ja vuoden 1989 toimintasuunnitelmassa esitettiin harkittavaksi yhdistyksen rahavarojen sijoittamista tuotta-

vammin. Minkäänlaiseen "kasinopeliin" ei kuitenkaan lähdetty, vaan huolellisilla pankkital- tuksilla varainhoitaja Keijo Salo sai aikaan kohtuullista korkotuottoa. Hiukan myöhemmin, vuonna 1991, yhdistys päätti realisoida hallussaan olevat Kopparön virkistysalueen osakkeet. Tähän oli parikin hyvää syytä: osakkeista ei katsottu olevan mitään varsinaista hyötyä, koska alueen käyttöoikeus KTK:n kautta kuitenkin säilyi ja toisaalta osakkeenomistajana KT joutui omalla osuudellaan takaamaan TMK Oy:n lainoja. Päätökseen vaikutti myös se, että KTK oli hankkinut omat toimistotilat vuonna 1991 ja kauppasi myös jäsenjärjestöilleen toimistohuoneita. Kunnallisteknikot ry päätti tuolloin ostaa Kuntien Sähkötekniikat ry:n kanssa yhteisen toimistohuoneen, mikä rahoitettiin Kopparön osakkeista saaduilla varoilla.

VUODET 1990 JA 1991

Monivuotinen varapuheenjohtaja Eero Salminen valittiin nyt puheenjohtajaksi ja kuten tavaksi näyttää käyneen myös hän hoiti puheenjohtajan tehtäviä kaksi vuotta. Varapuheenjohtajaksi valittiin Jukka Silfversten. Sihteerinä jatkoi Marketta Kujala, mutta kun hänet valittiin syksyllä 1990 SKT:n puheenjohtajaksi, tuli uudeksi sihteeriksi Tapio Valtanen.

Henkilöt vaihtuvat

Vuonna 1990 SKT:n silloista puheenjohtajaa Ilpo Saaraista kohtasi vakava tapaturma ja SKT joutui toimimaan jonkin aikaa varapuheenjohtajiston turvin.

Liittokokous oli syksyllä -90 ja kunnallisteknikoilla oli ehdolla SKT:n puheenjohtajaksi pätevä ja sopiva ehdokas, Marketta Kujala ja hänet myös silloin valittiin. Hän toimi myös SKT:n edustajana KTK:n hallituksessa, minkä työskentelyä hän tasapainotti harkitsevalla olemuksellaan.

Eero Salminen vaikutti Kunnallisteknikoiden toimintakentässä pitkään.

Hän oli jo perustamassa KT:n erästä edeltäjää, Kuntien Koneteknikoita, jonka puheenjohtajana hän toimi useita vuosia. SKT:n hallitukseen Salminen kuului myös pitkiä aikoja. Vielä puheenjohtajakautensa jälkeenkin hän oli mukana KT:n toiminnassa ja avusti aikoinaan laajoinen tietoinen KT:n hallintoa mm. 10-vuotishistoriikin valmistelussa.

Koulutusta

Ammattiyhdistysliikkeen järjestöorganisaatiossa Kuntien AMK- Opistotekniset KT ry on perusyhdistys, jolla on henkilöjäseniä. Edunvalvonnan lisäksi sen eräs tärkeimpiä tehtäviä on kouluttaa ja tuottaa järjestötehtäviin päteviä ihmisiä. Kuntien AMK- Opistotekniset KT ry on panostanut pienet koulutusresurssinsa yhdistyksen toimintaan mukaan tulevia tai jo mukana olevia jäseniä aktivoivaan ja innostavaan seminaarityyppiseen koulutukseen. Vuosittain on aivan alusta lähtien pidetty 1 - 2 koulutustilaisuutta, toinen yleensä hallituksen sisäisenä toiminnansuunnitteluna, toinen hieman laajempina tilaisuutena, jossa hallituksen lisäksi on ollut aktiivisesti toiminnassa mukana olevaa jäsenistöä. Aiheet ovat vaihdelleet laajastikin, järjestötietoudesta ja sopimusten soveltamisesta aina ihmissuhdeasioihin ja johtamistapoihin. Viimeksi mainitut aiheet ovat olleet varsin suosittuja, sillä Kuntien AMK- Opistotekniset KT ry:stä monet ovat esimiesasemassa tai toimivat vuorovaikutustilanteissa esimerkiksi tarkastus- tai muissa vastaavissa tehtävissä.

Teknikkoyhteistyö

Syksyllä 1991 KT:n silloinen puheenjohtaja Eero Salminen valittiin Suomen Teknikoiden Keskusliiton TKL ry:n puheenjohtajaksi. Tätä oli edeltänyt SKT:n liittyminen TKL:n jäseneksi ja samalla sen suurimmaksi jäsenjärjestöksi, joten oli luonnollista, että TKL:n puheenjohtajuus kanavoitui näin kuntasektorille. Aiemmin TKL oli ollut lähinnä valtiosektorin teknikkojärjestöjen

ylläpitämä. TKL hoiti pääasiassa teknikkojen koulutuskysymyksiä ja erityisesti teknikkojen puoaminen pois ammattikorkeakoulukokeilusta aiheutti tuolloin paljon päänvaivaa. Sittemmin SKT erosi TKL:stä ja on järjestäytynyt suoraan KTK:n kautta koulutuskysymyksiin erikoistuneeseen EurEta Finland ry:hyn. Näiden kanavien kautta myös Kuntien AMK- Opistotekniset KT ry on ollut teknikkoyhteistyössä mukana ja osallistunut aktiivisesti hallintoon ja erilaisiin yhteistyö- ja koulutusseminaareihin sekä ollut aktiivisesti mukana mm. osallistumalla vuosittain järjestettäviin ns. Terako- seminaareihin aina näihin päiviin saakka.

Toimisto

Merkittävä tapahtuma vuonna 1991 oli, kun KT hankki toimistohuoneen yhteisomistuksessa sähkötekniikoiden kanssa KTK:n toimitiloista, Pasilankatu 2, Helsinki. Samassa yhteydessä SKT hankki viereisen huoneen. Teknikoilla oli näin ensimmäistä kertaa kunnolliset toimitilat helpottamassa sihteerien, taloudenhoitajien ja puheenjohtajien työskentelyä. Tilat soveltuivat myös pienempien kokousten pitoon, kuten työvaliokuntien, pienten työryhmien jne. Lisäksi oli käytettävissä KTK:n isommat kokoustilat ja mm. monistus- ja toimistopalvelut. Myöhemmin kuitenkin tilojen käyttöaste vähentyi niin, että ne päätettiin yhteistuumiin sähkötekniikoiden kanssa vuokrata KTK:n käyttöön, jolla oli tarvetta saada lisätoimistotilaa.

Kun KTK halusi 2000-luvulla ostaa ne tilanpuutteensa takia kokonaan omaan käyttöönsä, päätettiin ne sitten edelleen yhteistuumiin myydä pois. Jäihän tuolloin edelleen KTK:n yhteiset kokoustilat käytettäviksi jäsenyhdistysten kokouksiin normaalein varausmenettelyin.

Yhdistyksen toimiston koneellistaminen alkoi 1988, kun hankittiin kirjoituskone, kopiokone ja sanelulaite. Varsinainen siirtyminen nykyaikaan tapahtui kuitenkin 1991, kun hankittiin kaksi tietokonetta ja tulostinta. Myöhemmin 1992 hankittiin vielä salkkumikro, mikä huomattavasti nopeutti ja helpotti sihteerin työskentelyä matkakokouksissa ja seminaareissa. Edelleen tänäkin päivänä on yhdistyksellä omistuksessaan ns. kannettavia mikroja, jotka helpottavat yhdistyksen toimihenkilöiden luottamustehtävien hoitoa. Ne ovat teknisesti kuitenkin aivan toista luokkaa mitä tuo aikoinaan 1992 hankittu ja jo aikoja sitten käytöstä poistettu salkkumikro. KT onkin ollut ennakkoluuloton ja aivan ensimmäisten joukossa näistä teknisten perusjärjestöistä, mitä tulee toimistotehtävien ja rutiinien hoitamiseen ATK:n avulla.

Erityisesti Keijo Salo ja Tapio Valtanen sekä Matti Sairanen ovat suorittaneet mittavan työn taloudenhoidon ja kirjanpidon sekä sihteeritehtävien siirtämisessä ATK:lle. Mitä työtä nykyiset ja todella pitkäaikaiset, ahkerat yhdistyksen ”puurtajat” Leo Salmi sihteerinä ja Raimo Sirikka varainhoitajana ovat sittemmin jatkaneet.

VUODET 1992 JA 1993

Puheenjohtajaksi valittiin Lasse Alanko ja muut toimihenkilöt eivät muuttuneet. Tosin vuoden 1992 lopulla Tapio Valtanen oli opiskelunsa takia osin estynyt hoitamaan sihteerin tehtäviä ja hänen varamieheksensä valittiin Matti Sairanen, joka sitten vuonna 1993 valittiin sihteeriksi.

Perinteinen linja KT:n puheenjohtajuudessa jatkui sikäli, että myös Lasse Alanko oli ollut toiminnassa pitkään mukana; aivan KTK:n perustamisesta lähtien paikallistoiminnassa Tamperreella ja mm. STTK:n Pirkanmaan Aluetoimikunnan puheenjohtajana useita vuosia. Hänelle oli tuttua myös SKT:n hallitus- ja KTK:n liittovaltuustotyöskentely.

Vuosi 1993 oli merkittävä kuntateknisille. Se oli sitä sopimustoiminnan osalta keskusliitollemme KTK:lle, mutta myös Kunnallisteknikot KT ry:lle. Sillä meillä Kunnallisteknikoilla oli aika viettää 10-vuotisjuhlaa, josta muodostui merkittävä etappi Kunnallisteknikot KT ry:n siihenastisessa toiminnassa. Silloinen historiikkitoimikunta, Eero Salminen, Matti Sairanen, Elias Himanen ja Lasse Alanko, päätti, että KT:n toiminta alkoi vasta vuonna 1983 ja 10-vuotisjuhla siis

pidettiin 1993, vaikka itse asiassa KT:n perustava kokous oli ollut jo 16.10.1982. Niinpä nytkin vuonna 2008 oikeastaan pitäisi viettää jo 26-vuotisjuhlia.

Yhdistyksen 10-vuotisjuhlapäivä oli 20.11.1993 ja paikka Pasila, KTK:n toimitalon koulutus-/ravintolatilat. Juhlapäivä onnistui erinomaisesti. Voidaankin katsoa, että 10-vuotisjuhla toi KT:n julkisuuteen ja esille työmarkkinakenttään. KT oli ja on edelleen SKT:n suurin järjestö, mutta edes oma järjestöväki ei oikein tiennyt mitä ja ketä me olemme. Sähköteknikot ja Maanmittausteknikot kyllä tunnettiin.

Historiikkitoimikunta oli pyrkinyt kutsumaan tietojemme mukaan kaikkia merkittävämpiä henkilöitä niin omasta KTK-laisesta perheestä kuin myös muista meille läheisistä työmarkkinajärjestöistä ja työnantaja puoleltakin. Juhlaamme tulivatkin jokseenkin kaikki kutsutut ja olimme hyvin ilahtuneita runsaasta osanotosta.

Puheenjohtaja Lasse Alanko on todennut, että juhlan jälkeen Kunnallisteknikot tunnettiin paljon entistä paremmin ja varmaan tehtiin myös monia henkilökohtaisia tuttavuuksia, joista myöhemmin edunvalvonnassa on ollut hyötyä. Kunnallisteknikoiden hallinnossa toimivien oma näkemys edunvalvonnan toimintamalleista kirkastui ja ainakin paikalla olleiden KT-laisten toimijoiden itsetunto kohosi aivan eri tasolle.

Kunnallisteknikot KT ry tuli tunnetuksi työmarkkinakenttään ja sen imago kohosi oleellisesti.

Tavoitteita

Suomea koetteli 90-luvun alkupuolella lamavuodet. Kunnallisteknikoiden, kuten muidenkin ay-järjestöjen, edunvalvontatyö painottui silloin lähinnä palkkojen ja muiden sopimusehtojen heikentämisen estämiseen. Perustavaa työtä tuleville vuosille kuitenkin tehtiin. Eräs kunnallisteknikoiden päätavoitteista oli terveysteknikoiden saaminen ns. teknisten hinnoittelun piiriin. Se oli ollut lähellä useissa tupo-neuvotteluissa, mutta jäi vain toteutumatta. Tämä terveysteknikoiden hinnoittelukysymys oli asia, jossa merkittävällä tavalla järjestöpolitiikka esti asiallisen edunvalvonnan. Usein oli jo näyttänyt siltä, että asia oli työnantajatahon kanssa valmiiksi neuvoteltu, mutta sittemmin rauennut, lähinnä muiden järjestöjen vastustuksesta. Tämä oli tuolloin myös osoitus kunnallisen sopimusjärjestelmän toimimattomuudesta.

Terveysteknikot ovat olleet eräänlaisessa pioneeri asemassa, kun kunnallishallinnossa on tullut entistä korostetummin esille ympäristön ja sen terveellisyyden valvonta siihen liittyvine tarkastuksineen. Tätä merkittävää teknisen alan erityisosaamista edustavaa joukkoa ei tuolloin siirretty teknisten hinnoitteluun mukaan vuosikautia tehdyistä toistuvista esityksistä huolimatta. Tuolloin näytti siltä, että vasta teknisten oman sopimuksen myötä terveysteknikotkin ovat teknisiä teknisten joukossa.

Toinen tärkeä tavoite kunnallisteknikoille ja koko KTK-laiselle järjestöväelle oli jo mainittu teknisen alan oma sopimus. KT:n pasojaosto työsti 90-luvun alkupuolella monta hyvää ehdotusta palkkarakenteen uusimiseksi. Merkittävää työtä palkka- ja sopimusasioiden kehittämisessä teki kunnallisteknikoiden edustajana Raimo Kilpinen. Hän kuului myös SKT:n edustajana KTK:n Palkka- ja sopimusvaliokuntaan (Paso) ja hänen kauttaan teknikkojen näkemykset tulivat myös KTK:n tavoitteiksi kuntatyönantajan kanssa käydyissä neuvotteluissa.

VUODET 1994 JA 1995

Vuosikokouksessa 6.3.1994 puheenjohtajaksi 2-vuotiskaudeksi valittiin edelleen Lasse Alanko ja sihteeriksi Matti Sairanen. Paso-jaostoa veti jo edellä mainittu Elias Himanen. Muutoin toiminta jatkui jo totuttuun tapaan.

SKT:n puheenjohtajaksi v. 1990 valittu Marketta Kujala jatkoi tehtävässä edelleen. Teknikkojen Keskusliiton TKL puheenjohtajana jatkoi Eero Salminen.

Kunnallisteknikoiden sääntöjä uusittiin. Haluttiin saada myös insinööritaso mukaan yhdistykseen, sillä terveystarkastusalan teknikkokoulutus muuttui insinööritasoiseksi. Tarkennettiin myös "muut tekniset toimihenkilöt" ilmaisun merkitystä sääntöihin. Kolmanneksi haluttiin tarkentaa jäsenen erottamista ja antaa se hallituksen tehtäväksi. Tämä koski lähinnä tapauksia, joissa jäsenmaksu on jäänyt maksamatta yli vuoden ajalta ja paransi näin erityisesti jäsenrekisterin ylläpitoa. Samoja muutoksia tehtiin muissakin järjestöissä, kun jäsenrekisterit alkoivat muuttua ATK-pohjaisiksi.

VUOSI 1996

Vuosikokous oli Helsingissä 30.3.1996. Puheenjohtajaksi 2-vuotiskaudeksi valittiin edelleen Lasse Alanko, sihteerinä jatkoi Matti Sairanen sekä edunvalvontavaliokuntaa veti Elias Himanen.

Hallitus päätti kokouksessaan Savonlinnassa 24.8.1996 esittää Lasse Alankoa SKT:n puheenjohtajaksi. Tämä päätöksensä hallitus myös vei loppuun asti ja SKT:n liittokokouksessa Mikkelissä 13.10.1996 Lasse Alanko valittiin SKT:n puheenjohtajaksi. Hän jatkoi vielä Kunnallisteknikoiden puheenjohtajana seuraavaan vuosikokoukseen asti.

VUOSI 1997

Vuosikokous oli taas Helsingissä 13.4.1997 ja SKT:n puheenjohtajaksi syksyllä 1996 valittu Lasse Alanko ilmoitti, ettei voi hoitaa molempien järjestöjen puheenjohtajuuksia ja luopui näin ollen KT:n puheenjohtajuudesta. Puheenjohtajaksi jäljellä olevaksi kaudeksi valittiin yksimielisesti Keijo Salo. Hän oli ollut erittäin pitkäaikainen hallituksen jäsen ja hoitanut varainhoitajan tehtäviä vuodesta 1985 alkaen.

Nyt varainhoitajaksi tuli Keijo Houhala. Sihteerinä jatkoi Matti Sairanen ja varapuheenjohtajaksi valittiin Elias Himanen. Näin myös Jukka Silfversténin pitkäaikainen v. 1990 alkanut varapuheenjohtajuus päättyi. Kunnallisteknikot aloittivat nyt uusin, kuitenkin kokenein voimin kohti uusia haasteita.

Eräs toimintasuunnitelmassa mainittu päätavoite oli saada puheenjohtaja Lasse Alanko KT:n ja SKT:n yhteisenä ehdokkaana KTK:n ja KTN:n puheenjohtajaksi.

SKT oli myös hallituksen kokouksessaan 25.1.1997 tehnyt päätöksen Lasse Alankon ehdokkuudesta KTK:n puheenjohtajaksi. Samalla valittiin taustaryhmä Urpo Peltolan (KST) johdolla viemään asiaa eteenpäin ja mm. käymään neuvotteluja muiden järjestöjen kanssa.

Lasse Alanko itse toteaa omalta osaltaan, että *SKT:n seminaari keväällä 1997 Vanajalinnassa oli erittäin sykähdyttävä ja lämminhenkinen tilaisuus, jossa kaikki SKT:n jäsenjärjestöt, kunnallisteknikoiden lisäksi sähkötekniikat ja maanmittaustekniikat antoivat varauksettoman tukensa puheenjohtajakampanjalle; itselleni jäi mieleen tunne tavoitteen olevan saavuttavissa.* Neuvottelutoiminnasta toimintasuunnitelmassa todetaan Teknisten sopimuksen paikallisen soveltamisen olevan erittäin tärkeää KT:n jäsenkunnan kannalta ja tyydyttävään tulokseen pääsemiseksi *"... tämä edellyttää suuntautumista paikallistoimintaan ja siellä jäsenkunnan aktivoimista ja avustamista omaan edunvalvontaansa paikallisesti KTN:n kautta".*

Kunnallisteknikkojen toiminta yhtenä KTK-laisena perusjärjestönä oli näin vakioitunut edunvalvontajärjestön normaaleille toimintatavoille. KT:lla olivat tavanomaisten toimielimien, hallituksen ja työvaliokunnan, lisäksi tärkeät edunvalvonta- ja koulutusvaliokunnat ja tiedotussihteerit.

Yhdistyksen talous oli vakaalla pohjalla jäsenmaksun ollessa 0.1 % palkasta. Pienenä yksityiskohtana talousasioissa todetaan, että "... yhdistys on saanut työttömyyskassalta palautusta 3-4 vuoden ajalta yhteensä 74.822,10 mk".

Tämä hieman erikoinen tapa KTK-laisessa kassamaksu-perinteessä johtuu siitä, että työttömyyskassan jäsenmaksu on markkamääräinen, mutta jäsenliitot ja yhdistykset keräävät prosenttipohjaista jäsenmaksua. Tästä johtuen KTK:ssa tehdään eräänlaista tasausta liitojen välillä ja monimutkaisen laskennan kautta liitoille, jotka ovat maksaneet "liikaa" suuremmasta jäsenmaksukertymästä/jäsen johtuen, maksetaan palautusta tästä työttömyyskassamaksusta. Syksy 1997 oli työmarkkina-alueella varsin toimintarikasta aikaa. Neuvoteltiin tulopolitiikasta ja useilla järjestöillä oli liittokokouksia. Näin myös keskusjärjestöllämme STTK:lla ja useilla sen liitoilla, kuten myös meidän kuntateknisten KTK:lla.

Kuntien Teknillisten Keskusliitto KTK ry:n liittokokous pidettiin 16. - 17.10.1997 Helsingissä. SKT:n edustajina Kunnallisteknikoista olivat: Pirjo Puhakka, Leena Panula, Helge Savolainen, Raimo Peltola, Keijo Houhala, Reima Otamo, Leo Salmi ja Matti Sairanen.

Kunnallisteknikot ja SKT olivat siis tehneet päätöksen esittää SKT:n puheenjohtajaa Lasse Alankoa KTK:n seuraavaksi puheenjohtajaksi. Sittemmin liittokokouksessa vastaehdokkaana oli Kuntien Teknisten Liiton ehdokas Kaarlo Hurmerinta. Äänestyksessä KTK:n puheenjohtajaksi valittiin seuraavaksi 4-vuotiskaudeksi äänin 62 - 21 SKT:n (ja KT:n) ehdokas Lasse Alanko.

VUODET 1998 JA 1999

Kevään 1998 vuosikokouksessa muodostui puheenjohtajavalinnasta hyvin jännittävä. Nimitäin vuonna 1997 puheenjohtajaksi valittu Keijo Salo sai nyt vastaehdokkaakseen Elias Himanen. Puheenjohtajaa oli kokouksessa paikan päällä valitsemassa 24 jäsentä ja lisäksi valtakirjalla oli edustettuna 77 jäsentä eli näin ollen oli kokouksessa edustettuna yhteensä kaikkiaan 101 ääntä. Äänestyksessä äänet jakautuivat seuraavasti Elias Himanen 56 ääntä ja Keijo Salo 45 ääntä. Uudeksi puheenjohtajaksi tuli valituksi Elias Himanen.

Hallituksen jäsenten vaali oli myös mielenkiintoinen. Erovuorossa olevien kuuden (6) jäsenen ja heidän henkilökohtaisten varajäsenten jatkokaudelle tai tilalle valitsemiseksi tarvittiin jopa erillistä neuvottelutaukoa. Varsinaista äänestystä ei kuitenkaan enää tarvinnut suorittaa, koska neuvottelutauolla muodostui ehdokkaiden määräksi sama kuin oli jaossa varsinaisia ja varapaikkoja.

Hallituksen koko pysyi edelleen jo perinteiseksi muodostuneena 12 jäsenenä. Mutta muutoksen tuulet puhalsi yhdistyksen toimihenkilöissä. Lähinnä siitä syystä, että entiset halusivat luopua. He olivat tulleet valituksi toisiin tehtäviin järjestökentässä mm. monivuotinen KT:n sihteeri Matti Sairanen oli edellisen vuoden syksyllä valittu SKT:n sihteeriksi. Uudeksi sihteeriksi tuli Leo Salmi ja varainhoitajana aloitti Raimo Sirkka sekä varapuheenjohtajana Keijo Salo. Edunvalvontavaliokuntaa alkoi nyt luotsata Keijo Houhala.

Vuoden 1999 sääntömääräinen vuosikokous pidettiin Lahdessa. Kokous meni hyvin rutinoidusti ja samalla johtotroikalla edelleen jatkettiin. Merkittävä tapahtuma sinetöityi historiaan tuossa vuosikokouksessa, kun Lasse Alanko nimettiin yhdistyksemme ensimmäiseksi kunniajäseneksi.

Elias Himasen puheenjohtajuus oli lähtökohdiltaan hyvin haastava entisten aktiivisten puheenjohtajien Lasse Alangon ja Keijo Salon jälkeen. Mutta yhdistys, jonka päätarkoituksena on ajaa jäsenistönsä palkkausta eteenpäin ja yhdistää ammatiltaan saman alan henkilöitä, ei ollut muuttunut. Toiminnan edelleen jatkaminen aktiivisena edunvalvontajärjestönä oli tärkeää.

Järjestörakenteen päällekkäisyyksiä haluttiin taas purkaa ja keskustelu SKT siirtymisestä henkilöjäsenpohjaiseksi voimistui jälleen kerran. Muutokset näyttävät vievän aikaa, koska tilanne ei ole vielä tänä päivänäkään muuttunut

Puheenjohtajakautensa alkupuolella Elias Himanen tuli myös valituksi merkittävälle valtakunnallisen tason edunvalvontatyön ”paalupaikalle” KTN:n edunvalvontavaliokunnan puheenjohtajaksi. Valinta tapahtui Helsingin messukeskuksessa pidetyssä järjestökokouksessa, kun Elias itse ilmoitti kokouksessa, että pitäähän meiltä henkilö tehtävää hoitamaan olla. Tässä tapauksessa ehdottaja itse tuli valituksi tätä puheenjohtajuutta hoitamaan.

Puheenjohtajana ollessa hän sai hyvän kuvan, kuinka järjestössä asiat etenee. TS- sopimuksen jatkokehittäminen ja sen työnantajille sisäistäminen oli jo silloin ja näyttää olevan yhä vielä nykyäänkin vaikeata.

Eläkkeelle jääneen KTN:n neuvottelujohtajan Esko T Aron tuolloinen toteamus, että TS:n oikeaan soveltamiseen menee vuodesta 1995 laskien 10 vuotta, ennen kuin sopimusta osataan soveltaa oikein. Esko oli oikeassa, mutta vuosia näyttää vierähtävän ainakin puolet vielä lisää.

VUOSI 2000

Sääntömääräinen vuosikokous oli Mikkelissä 19.3.2000. Kokouksessa oli paikan päällä 22 jäsentä ja lisäksi valtakirjalla oli edustettuna 54 jäsentä eli kokouksessa oli edustettuna yhteensä kaikkiaan 76 ääntä. Äänestykseen ei kuitenkaan päädytty, vaikkakin puheenjohtaja jälleen vaihtui. Nimittäin vuonna 1998 kahden vuoden jaksolle puheenjohtajaksi valitun Elias Himanen tilalle valittiin nyt uudeksi 2-vuotiskaudeksi yksimielisesti Keijo Houhala.

Keijo Houhala oli tuolloin ammattiyhdistyskentässä nuori iältään, mutta kuitenkin jo luottamus- tehtäviin kouliintunut. Hän oli aktiivinen ja aloitteellinen KTN:n Tampereen pääluottamusmies ja oli jo toiminut STTK:n opiskelijavaltuuskunnan jäsenenä ja vuodet 1998 - 1999 KTK:n järjestövaliokunnan varapuheenjohtajana sekä vuodesta 1999 lähtien KTK/KTN edunvalvontavaliokunnan puheenjohtajana.

Hallituksen koko pysyi edelleen jo perinteiseksi muodostuneena 12- jäsenisenä.

Vuosikokouksessa valittiin yhdistyksen uudeksi nimeksi Kuntien AMK- ja Opistotekniset KT ry ja lopullinen ”sinetti” nimenmuutokselle tuli myöhemmin, kun se hyväksyttiin yhdistysrekisterissä 3.5.2000.

Vuosikokouksen jälkeen pidetyssä hallituksen järjestäytymiskokouksessa valittiin edelleen yhdistyksen sihteeriksi Leo Salmi ja varainhoitajaksi Raimo Sirkka. Varapuheenjohtajaksi valittiin nyt Elias Himanen ja edunvalvontavaliokunnan kokoonkutsujaksi/ puheenjohtajaksi valittiin Martti Hartikainen. Jäsenrekisterihoitajaksi valittiin Vesa Härkönen ja tiedotusvastaavaksi Reino J Mäkelä sekä koulutusvastaaviksi Matti Sairanen ja Pirjo Puhakka.

Kuntien AMK- ja Opistotekniset KT ry järjesti 19.5.2000 ensimmäistä kertaa olemassa olonsa aikana ns. toimintapäivän kesäkotia Lahdenperässä Ylöjärvellä. Toimintapäivä huipentui paneelikeskusteluun puheenjohtaja Keijo Houhalan johdolla. Paneelissa olivat mukana kansanedustaja Jukka Gustafsson, KTK/KTN:n puheenjohtaja Lasse Alanko, Ympäristö ja Terveyslehdien päätoimittaja Tapio Välikylä, Elintarvikeviraston apulaisjohtaja Pekka Pakkala, Sosiaali- ja terveysministeriön kehittämiskonsultti Jari Keinänen ja KTV:n pääluottamusmies Simo Järvinen sekä varainhoitaja Raimo Sirkka.

Paneelikeskustelussa oli esillä kuntien ydinpalvelut terveys-, koulutus- ja sivistystoimesta aina puhtaaseen ympäristöön ja elintarvikkeisiin sekä teknisiin palveluihin saakka.

Paneelin lausumaksi muodostui kolme pääkohtaa: veroale ei saisi vaikuttaa kuntien palkanmaksuun, ydinpalveluja ei tulisi yksityistää ja kilpailukykyiset palkat kunnan työntekijöille. KT ajoi edelleen henkilöjäsenyyttä Suomen Ammattikorkeakoulu- ja Opistotekniset SKT:hen koko ajan ja muut osakkaat siellä vastustivat ao. asiaa. KT:lla oli oma suunnitelma KTK:n toi-

mintojen kehittämistä, joilla saataisiin KTK:n ja KTN:n asiat selkeämmin erilleen nimenomaan edunvalvonnan kannalta:

- järjestötoiminta KTK:n kautta
- eva -asiat KTN:n kautta
- KTK - KTN rahoituksen tasapainottaminen

VUOSI 2001

Uusista säännöistä päättäminen oli KT ry:n 1.4.2001 Helsingissä pidetyssä sääntömääräisessä vuosikokouksessa pääasiana esillä. Uudet säännöt hyväksyttiin ja ne päätettiin ottaa välittömästi käyttöön. Tärkein muutos säännöissä oli, että sääntömääräinen yhdistyskokous pidetään hallituksen määräämällä paikkakunnalla parillisina vuosina (joka toinen vuosi) huhtikuun loppuun mennessä. Täten sääntömääräinen yhdistyskokousväli piteni yhdestä vuodesta kahteen vuoteen. Säännöistä poiketen todettiin, että vasta 2002 pidettävässä sääntömääräisessä yhdistyskokouksessa hallituspaikat täytetään kahdeksi vuodeksi, jolloin sitten tuleekin kaikki hallituspaikat jakoon.

Puheenjohtaja Keijo Houhalaan luotsaamassa vuosikokouksen jälkeisessä hallituksen järjestäytymiskokouksessa päätettiin jatkaa samoin voimin kuin ennenkin eli siis valittiin samat henkilöt jatkamaan uudestaan yhdistyksen toimihenkilöinä kuin oli valittu vuoden 2000 järjestäytymiskokouksessa.

Kuntien AMK- ja Opistotekniset KT ry järjesti 19.5.2001 edellisvuoden tyyppisen toimintapäivän nyt Helsingissä. Ohjelmassa oli museo - ja työpaikkatutustumiskäynnit ja loppuhuipennukseksi paneeli. Tutustumiskohteena oli aluksi Vanhassa kaupungissa sijaitseva voimalaitosmuseo ja sen jälkeen olikin sitten vuorossa Helsingin Veden nykyaikaiset veden- ja jätevedenpuhdistuslaitokset Vanhassa kaupungissa ja Viikinmäessä. Tutustumiskäyntien jälkeen olikin sitten ohjelmassa, KTN:n Helsingin paikallisyhdistyksen virkistyspaikassa Laajasalossa pidetty, puheenjohtaja Keijo Houhalaan vetämä paneelikeskustelu kuntien teknisistä palveluista ja niiden tulevaisuudesta.

Paneelissa oli edustettuna jäseniemme lisäksi mm. ylitarkastaja Veli-Mikko Niemi STM:stä (sosiaali- ja terveysministeriöstä). Paneelikeskusteluissa käsiteltiin kuntien tehtäviä teknisine palveluineen mm. puhdasvesi- ja jätevesipuhdistus, energian tuottaminen, jakelu ja huolto aina puhtaaseen ympäristöön, terveystoimeen, elintarvikkeisiin ja asumiseen liittyviin toimintoihin saakka. Paneelin yhteenvetopuheenvuoroissa tuli esille, että palveluiden vaatimustaso on oltava tasapainossa annettujen resurssien kanssa. Oltiin huolestuneita palveluiden alueellisista eriarvoistumisista. Lisäksi tuli esille 90-luvun alun lamaan liittyen, että voitot yksityistetään ja tappiot jo jätetäänkin sitten veronmaksajien huoleksi.

KT:n hallinnossa oli tehty jo heti vuoden 2001 alkupuolella vaikuttavuudeltaan merkittäviä päätöksiä ja katseessa siinsi ennen kaikkea tulevaisuus. Sillä Helsingissä 3.2.2001 pidetyssä hallituksen kokouksessa päätettiin, että KT ry:n ehdokas uudeksi KTK:n puheenjohtajaksi on KT ry:n puheenjohtaja Keijo Houhala. Samaten hallitus päätti lisäksi ehdottaa Suomen Ammattikorkeakoulu- ja Opistotekniset SKT ry:n hallitukselle, että Keijo Houhala valitaan myös SKT:n puheenjohtajaehdokkaaksi KTK:n puheenjohtajaksi seuraavassa syksyllä 2001 pidettävässä KTK:n liittokokouksessa.

Edellä mainitun lisäksi KT ry:n hallinto/johto toimi aktiivisesti tässä tulevassa KTK:n puheenjohtajakysymyksessä tunnustelemalla yhteistyön tiivistämismahdollisuuksia mm. kokoontumalla keskusteluihin muiden KTK:laisten järjestöjen kanssa, erityisesti KTL ry:n kanssa.

Seuraava tärkeä päätös oli, kun SKT ry:n hallitus päätti 21.5.2001 valita yksimielisesti SKT:n varapuheenjohtajan Keijo Houhalaan KTK:n puheenjohtajaehdokkaakseen syksyn 2001 KTK:n liittokokoukseen. Lisäksi kokouksessa valittiin SKT:stä Keijo Houhalaan tukiryhmän vetäjäksi

Reino J Mäkelä. Tuossa SKT ry:n hallituksen kokouksessa pidettiin myös ensiarvoisen tärkeänä jatkaa, lisätä ja kehittää KTK:laiden liittojen välisiä mielipiteiden vaihtoja ja yhteisiä neuvonpitoja sekä kokouksia kaikilla tasoilla. Erityisesti pidettiin suuressa arvossa KTL ry:n ja KRL ry:n kanssa muodostunutta tiivistä ja rakentavaa yhteydenpitoa ja avointa yhteistyötä. Erittäin merkittävä päätös oli lisäksi, että Kuntien Teknisten Liitto KTL ry:n hallitus asettui jo 27.5.2001 pidetyssä kokouksessaan Keijo Houhalan KTK:n puheenjohtajaehdokkuuden taakse.

Myöhemmin sitten toteutui SKT:n (ja KT:n) asettama tavoite, kun Kuntien Tekniset KTK ry:n Helsingissä 18.-19.10.2001 pidetty liittokokous valitsi uudeksi puheenjohtajaksi 4-vuotiskaudeksi, tuolloin 32-vuotiaan, Keijo Houhalan. Hän oli silloin maamme nuorin ammattiliittopuheenjohtaja. Suoritettussa puheenjohtaja äänestyksessä Keijo Houhalan voitto sinetöityi 48 äänellä, kun vastaehdokkaana ollut istuva puheenjohtaja Lasse Alanko sai 36 ääntä.

Yleisiä mietteitä Keijo Houhalan vapaasti kirjoittamana

Koko KTK:lainen järjestökenttä toimi 1990-luvulla paljolti 70-luvun periaatteiden pohjalta. Tästä aiheutui hyvin tarkat ammattikuntien väliset reviirirajat ja toiminnan kehittäminen oli sivuseikka. Vaatimuksia toiminnan kehittämiseksi esitettiin useilta eri tahoilta, mutta asiat eivät edenneet suunnittelua pidemmälle. Voisi jopa sanoa, että ”mörköjä” nähtiin liian lähellä. Perinteet alkoivat velvoittaa ja kaikki aloitteet sekä muutokset pysähtyivät. Tiukka reviirijattelu heikensi myös kuntatekniikan yhteisiä edunvalvonnan tuloksia. Liian pieniin ryhmiin jakautuminen pirstaloi voimavarat ja joukkovoiman teho laski.

Tulevaisuuskeskustelun merkittäviä liikkeelle laittajia olivat silloinen SKT:n puheenjohtaja Juhani Nurkka, SKT:n sihteeri Matti Sairanen ja KMT:n puheenjohtaja Unto Sevon. Hyvin monelta osin heidän jääräpäisyys piti muutoseskustelun yllä. Samoin KRI:n puheenjohtaja Tapio Hirvelä ja KTL:n puheenjohtaja Reijo Huppunen tukivat muutoksia.

KTK:n liittokokouksen 1998-2001 aikana asiat saatiin sovittua niin, että syntyi konsensus koko KTK:laisen järjestötoiminnan kehittämiseksi. Konsensuksen takuujärjestöinä toimivat SKT, KRL ja KTL, jotka myös veivät tarvittavat henkilöstövaihdokset läpi koko KTK:n organisaatiossa. Ilman ennakkoluulotonta yhteistoimintaa asiat eivät olisi edenneet vaaditulla ja halutulla tavalla. Vain yhteisrintaman voimin asiat todella saatiin etenemään.

KTK/KTN eivätkin muutettiin KTN:n eväksi 2001 liittokokouksen jälkeen samoin kuin KTK:n nimiäkin muutettiin. Niissä toimielimissä ajettiin KT:n tavoitteita voimakkaasti läpi ja niissä myös onnistuttiin. KT:n rooli oli koko muutoksen osalta suuri alusta saakka. KT:n edustamista ammattiryhmistä ympäristö- ja terveysalan porukka piti yllä tulevaisuuden kipinää. Ala oli hirvittävässä palkkakuopassa, joka ei korjaantunut vielä TS:n siirtymävaiheeseen vuonna 1995 tarpeeksi ja se nosti vaatimuksia edunvalvonnan saralla.

Toisaalta jokainen ammattiryhmä joutuu itse ottamaan vastuuta etujensa ja arvostuksensa kehittymisestä. Tämä ei kuitenkaan onnistu ilman riittävän laaja-alaista yhteistyötä muiden samalla sektorilla toimivien kanssa. Tarvitaan koko koulutetun kuntatekniikan väen voima asioiden ja vaatimusten taakse, jotta onnistutaan saavuttamaan asetetut tavoitteet.

Koska muutoksen tuulet eivät KTK:laiden järjestötoimintaa 1980 – 1990-luvulla kehittäneet, tuli suurempien muutosten tarve eteen. Mikään järjestö ei saa olemassa olon oikeutusta, ellei se vastaa ajan vaatimuksiin. KT:n aktiivisen roolin ansiosta koko kuntatekniikan edunvalvonta saatiin siirrettyä 2000-luvulle. Kaikki muutosta edellyttävät päätökset tehtiin yhteistyössä niiden järjestöjen kanssa, jotka yhteistyöhön sitoutuivat. Samanlaisen yhteishengen ja tavoitteellisuuden pitää jatkua, jotta tulevat sukupolvet pääsevät nauttimaan ay-liikkeen edunvalvonnan ja tarjoamien palveluiden tuloksista. Yhteiskunnan muutokset edellyttävät järjestöiltä valmiutta seurata aikaa ja mielellään ohjata tulevaisuutta, eikä vain sopeutua muutoksiin.

Keijo Houhala

VUODET 2002 JA 2003

Vuoden 2002 KT ry:n vuosikokouksessa oli ainakin varmaa jo ennen kokousta, puheenjohtajan vaihdos. Keijo Houhala oli valittu edellisvuoden lopulla KTK ry:n puheenjohtajaksi eikä hän näin ollen ollut enää käytettävissä KT:n puheenjohtajaksi.

Puheenjohtajaksi esitettiin kahta (2) jäsentä: Vesa Härköstä ja Elias Himasta. Suoritettussa vaalissa annettiin ääniä yhteensä 59 kpl. Äänet jakautuivat seuraavasti: Vesa Härkönen 37 ja Elias Himanen 22 ääntä. Uudeksi puheenjohtajaksi tuli valituksi Vesa Härkönen.

Hallitukseen valittiin 12 jäsentä. Vuosikokouksessa hyväksyttiin myös sääntömuutos. Sen myötä siirryttiin joka toinen vuosi marraskuun loppuun mennessä pidettäviin yhdistyskokouksiin, jolloin myös kaikki hallituksen jäsenet ovat erovuoroisia ja valitaan kahden (2) vuoden kausiksi. Jatkuvuutta yhdistyksen johtotehtäviin toivat jo edelliselläkin kaudella tehneet varainhoitaja Raimo Sirkka ja sihteeri Leo Salmi, jotka muodostivat yhdessä puheenjohtajan kanssa työvaliokunnan.

KT on ollut hyvin aktiivinen jo pidemmän aikaa aina 80-luvulta lähtien järjestäytymisen ja organisaatioiden kehittämiseksi. Aloitteellisesti KT esitti jälleen järjestörakenteen kehittämistä koko KTK:n organisaatiossa. Yhtenä osana tätä oli esitys SKT:n liittokokoukselle järjestön muuttamisesta henkilöjäsenpohjaiseksi. Tähän ei löytynyt kuitenkaan riittävää yksimielisyyttä SKT:n jäsenjärjestöjen kesken. Joten päätettiin, että SKT:n muuttamisesta henkilöjäsenpohjaiseksi järjestöksi oli tehty riittävä selvitys, eikä asiaa oteta enää uudelleen esille, vaan keskitetään voimavarat KTK:n vuoden 2003 organisaatiouudistushankkeeseen.

Yhdistykselle laadittiin varapuheenjohtaja Reino J Mäkelän toimesta oma toimintakäsikirja. Se otettiin hallituksen päätöksellä käyttöön vuoden 2003 alkupuolella jäntevöittävä ja ohjaamaan hallituksen sekä keskuudestaan valitsemiensa vastuuhenkilöiden toimintaa. Toimintakäsikirjan käyttöönotossa korostettiin erityisesti sitä, että se ei saa olla mikään kiveen hakattu toimintaohje, vaan sen pitää muuttua ja kehittyä yhdistyksen toimintojen kehittämisen mukana. Siten toimintakäsikirja päivitetään ajan tasalle ja muutokset hyväksytään jokaisen kalenterivuoden alussa pidettävässä ensimmäisessä hallituksen kokouksessa.

VUODET 2004 JA 2005

Vuoden 2003 syksyllä pidettiin yhdistyskokous vielä ns. siirtymäajan kokouksena, vaikka edellinen yhdistyskokous oli ollut vuoden 2002 keväällä. Kokouksessa hyväksyttiin toimintasuunnitelma ja talousarvio vuosiksi 2004 ja 2005 sekä vahvistettiin jäsenmaksuksi 0,08 % vuodelle 2004. Puheenjohtajana jatkoi Vesa Härkönen.

Yhdistyskokous päätti vähentää hallituksen jäsenten määrää aikaisemmin vakiintuneesta kahdestatoista (12) kymmeneen (10) jäseneseen. Tällä pyrittiin osaltaan kustannustehokkuuteen edustavuuden silti merkittävästi kärsimättä.

Hallituksen järjestäytymiskokouksessa varapuheenjohtajaksi valittiin jo edelliselläkin kaudella tehtävää hoitanut Reino J Mäkelä. Hän on toiminut myös tiedotusvastaavana, johon hänet valittiin edelleen jatkokaudelle. Raimo Sirkka valittiin edelleen jatkamaan varainhoitajana ja Leo Salmi sihteerinä.

KTK ilmoitti halukkuutensa ostaa ja sitten ostikin KT:n osuuden Huolintatalon KT:lle tarpeettomaksi käyneestä toimistohuoneisto-osuudesta.

KT piti edelleen yllä keskustelua järjestörakenteen kehittämisestä ja teki SKT:lle ponsiehdotuksen, jossa esitettiin liittymistä suoraan henkilöjäseninä KTK ry:hyn. SKT pyysi jäsenjärjestö-

jen kannanottoja seminaarityöskentelyssä esille nousseeseen ehdotukseen SKT:n mahdollisesta purkamisesta. Tämä purkamisidea tuli esille sen jälkeen, kun tuli tietoon KTK:n liittohallituksen päätös olla jatkamatta oman organisaationsa uudistushankkeita.

KT:n hallitus käsitteli purkamisasiaa joulukuun 2004 kokouksessaan ja päättikin yksimielisesti esittää SKT:n purkamista. Esitys vietiinkin SKT:n sääntöjen 25§ mukaisesti SKT:n hallitukselle ja edelleen vietäväksi seuraavaan liittokokoukseen.

VUODET 2006 JA 2007

Vuosien 2006 ja 2007 suuntaviivat luotiin ja hallinnon henkilövalinnat tehtiin syyskuussa 2005 pidetyssä yhdistyskokouksessa. Puheenjohtajaksi valittiin edelleen, ilman vastaehdokasta, yksimielisesti Vesa Härkönen.

Entinen jäsenmaksu 0,08 % laski, kun vahvistettiin vuoden 2006 jäsenmaksuksi 0,06 %. Hallitukselle päätettiin antaa valtuudet vuoden 2007 jäsenmaksun määräämiseksi.

Jäsenmaksua voitiin alentaa entisestä tasosta osin toimistohuoneisto-osuuden myynnistä saatujen varojen johdosta, mutta myös siksi, että oli tehty toimintatapojen kehittämistä ja uudistuksia. Oli mm. siirrytty sähköiseen viestintään, yhdistyskokousten väliksi oli muutettu kaksi (2) vuotta, toimintaa oli tehostettu ja talousasioita oli hoidettu sekä johdettu esimerkillisesti varainhoitaja Raimo Sirkan toimesta, kuitenkin yhdistystoiminnan tasosta tinkimättä. Eikä nähty tarpeelliseksi enää ylijäämään lisä kartuttamista.

SKT:n mahdolliseen purkamiseen liittyen yhdistyskokouksessa annettiin hallitukselle valtuudet hakea tilanteen niin vaatiessa keskusliitto KTK ry:n ja neuvottelujärjestö KTN ry:n jäsenyyttä.

Varainhoito ja sihteerin tehtävät säilyivät tutuissa ja turvallisissa sekä asiantuntevissa Raimo Sirkan ja Leo Salmen käsissä.

SKT:n syksyn 2005 liittokokouksessa enemmistön saikin hieman jopa yllättäen KT:n esitys liiton purkamisesta. Tämä tarkoitti sitä, että tarvittiin vielä ylimääräinen SKT:n liittokokous, jossa myös ¾-osaa kokousedustajista pitää olla purkamisen kannalla.

Toimenpiteemme sai merkittävästi huomiota myös muissa KTK:n jäsenjärjestöissä, joissa alkoi myös itää muutoksen välttämättömyyden siemen. Pysähtyneisyyden aika oli ohi. Tässä kohdassa täytyy antaa tunnustus järjestömme varapuheenjohtajalle ja tiedotusvastaavana toimineelle Reino J Mäkelälle. Reiskan Kuntien Tekniset- lehteen laatimat tiedotteet KT:n esille nostamista asioista ja tehdyistä aloitteista eivät ole jääneet ilman huomiota.

Ennen SKT:n kevään 2006 ylimääräistä liittokokousta tiedotettiin Insinööriliitto IL:n ja Kuntien Tekniset KTK:n aiesopimuksesta perustaa uusi sektoririippumaton liitto. Siihen KTK:n jäsenjärjestöt liittyisivät aluksi KTK:n kautta. Se oli niin merkittävä kehityshanke, että toukokuussa 2006 päätimme SKT:n ylimääräisessä liittokokouksessa luopua SKT:n purkukäytännöstä ja panostaa täysillä uuden liiton syntymiseen.

Tämä suurliitto, Uusi Insinööriliitto UIL ry, oli pitkälti kahden vahvan liittojohtajan, Keijo Houhulan ja Matti Viljasen luomus, joista etenkin Viljanen sai melkoista ryöpytystä oman liittonsa ”vanhoilliselta” vähemmistöltä.

Järjestörakenteiden kehittämistä pidimme edelleen yllä esittämällä perustettavaksi SKT:lle erillisen tulevaisuustyöryhmän. Se perustettiin ja tulevaisuus selvityskin laadittiin.

Selvityksessä todettiin kuitenkin yksituumaisesti, että tulevaisuustyöhön olisi koottava koko KTK:n jäsenkentän edustus, jotta voitaisiin saada merkittävämpiä tuloksia aikaan.

Syksyllä 2006 hallitus teki kokous- ja tutustumismatkan Brysseliin. Siellä kokoustamisen lisäksi tutustuttiin mm. palkansaajajärjestöjen EU-edustusto KEY-Finlandiin, mikä nykyisellään on nimenmuutoksensa jälkeen FinUnions. Se on suomalaisten palkansaajakeskusjärjestöjen

SAK:n, STTK:n ja AKAVAn yhteinen edustusto Brysselissä ja edustaa yhteensä noin kahta miljoonaa suomalaista palkansaajaa.

Toinen merkittävä tutustumiskohde oli EU-parlamentti, missä isäntänämme toimi europarlamentaarikko Riitta Myller. Kokous- ja tutustumismatka oli kaikilta osin erittäin onnistunut.

Syksyllä 2007 käytiin tulopoliittiset neuvottelut liittokohtaisina. Aikaisempien kokemusten mukaan on liittokierroksilla julkinen sektori jäänyt aina selkeästi jälkeen yksityisestä.

Pelko siitä oli tietysti ennakkoon nytkin. Tällä kertaa julkisen puolen palkankorotukset ovat kuitenkin hieman yksityistä sektoria korkeampia.

Ilmeisesti julkisella työnantajapuolellakin on viimein ymmärretty, että mikäli aiotaan tulevina vuosina saada rekrytoitua työelämästä eläköityvien tilalle uusia päteviä henkilöitä, täytyy myös palkat saada lähemmäksi oikeaa tasoa.

Kunta-alan virka- ja työehtosopimusten sopimuskaudeksi sovittiin 1.10.2007 - 31.1.2010. Sopimuskauden aikana toteutettavien korotusten kustannusvaikutus on yhteensä keskimäärin noin 11 %. Monilla naisvaltaisilla, koulutetuilla ryhmillä, myös meidänkin jäsenkuntaan kuuluvilla kustannusvaikutus on lähes 13 %.

VUOSI 2008 -

Yhdistyskokouskaudeksi 2008- 2009 valittiin puheenjohtajaksi syyskuussa 2007 Hämeenlinnassa pidetyssä yhdistyskokouksessa edelleen yksimielisesti Vesa Härkönen.

Hallituksen järjestäytymiskokouksessa valittiin edelleen varapuheenjohtajaksi ja tiedotusvastavaksi Reino J Mäkelä. Hänellä on myös luottamustehtäviä Uusi Insinööriliitto UIL ry:n piirissä, jossa hän toimii viestintä- ja vaalivaliokunnan jäsenenä edustaen koko kuntapuolen järjestökenttää.

Varainhoitaja Raimo Sirkka ja sihteeri Leo Salmi valittiin jatkamaan edelleen tehtävissään. Lisäksi hallituksen järjestäytymiskokouksessa perustettiin uusi työryhmä ns. KT ry:n 25-vuotisjuh latoimikunta, jonka pääasiallisena tehtävänä oli laatia historiikki yhdistyksen 25-vuotiselta taipaleelta ja järjestellä vuonna 2008 pidettäviä yhdistyksen 25-vuotisjuhlia. Juhlatoimikuntaan valittiin puheenjohtajaksi Reino J Mäkelä ja juhlatoimikunnan jäseniksi Matti Saarinen ja Leo Salmi.

Viime vuosia on hallinnut erittäin näkyvästi järjestöpolitiikka, jossa onkin melkoisia myllerryksiä tapahtunut. Tärkeimpänä on ollut UIL:n toiminnan käynnistäminen ja toimintaan saattaminen niin, että siitä olisi lisäarvoa koko jäsenkunnalle katsomatta sitä, työskenteleekö jäsen julkisella vai yksityisellä sektorilla.

Vuoden 2008 aikana nousi selkeästi esille myös tarpeet uudistaa KT:n sääntöjä niin, että myös yksityisellä sektorilla työskentelevät olisivat jäsenkelpoisia. Tämän vaatimuksen aiheuttaja on ollut osittain kunnallisten toimintojen yhtiöittäminen ja yksityistäminen enenevässä määrin. Yhtiöihin siirtyneiden jäsenten jäsenkelpoisuus ei enää ole v. 2008 voimassa olevien KT:n sääntöjen mukaan täyttynyt. Yhdistyksen nimen muutos olisi välttämätöntä.

Esille on jälleen noussut mahdollinen SKT:n sääntömuutos. Siinä SKT:stä tehtäisiin jo kerran lopullisesti kuopatun mallin mukaisesti henkilöjäsenpohjainen. Siihen olisi jäsenkelpoisia niin julkisella kuin yksityiselläkin puolella työskentelevät. Tällöin KT:n rooli ei ainakaan nykyisessä muodossaan enää jatkuisi, vaan yhtenä mahdollisena kehityspolkuna olisi järjestörakenteen yksinkertaistamista tukeva KT:n purkaminen.

KT on ollut neljännesvuosisadan merkittävä alkujaan teknikoiden sekä myöhemmin laajemman teknisten asiantuntijoiden joukon yhteenkokoava ammattijärjestö. Mutta järjestörakenteiden betonointi ei saa olla itsetarkoitus, vaan toiminnan tarkoituksenmukaisuus jäsenistön

edunvalvonnan turvaamiseksi ja kehittämiseksi. Vuoden 2009 yhdistyskokoukselle on syytä joka tapauksessa valmistella esitys KT:n tulevaisuuden kehityslinjoista. Myöhempi historian kirjoitus sitten kertoo miten järjestörakenteiden yksinkertaistamisessa on onnistuttu ja kuinka KT:n tulevaisuus näissä järjestelyissä muotoutui.

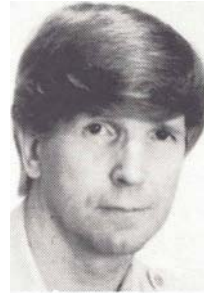
KUNTIEN AMK- JA OPISTEKNISTEN JA ENTISEN KUNNALLISTEKNIKOIDEN PUHEENJOHTAJAT

RAUNO HEIKKILÄ 1983

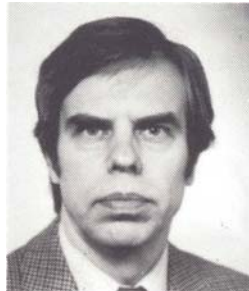
ILPO SAARAINEN 1984-85

SEPPO HEINILÄ 1986-87

PERTTI ERÄNIITTY 1988-89

EERO SALMINEN 1990-91

LASSE ALANKO 1992-1996

KEIJO SALO 1997

ELIAS HIMANEN 1998-99

KEIJO HOUHALA 2000-01

VESA HÄRKÖNEN 2002-

Kuntien AMK- ja Opistotekniset KT ry:n hallitus 2008

Vasemmalta: Leo Salmi, Vesa Härkönen, Raimo Sirkka, Elias Himanen, Pirjo Puhakka, Matti Sairanen, Paula Riepponen, Martti Nykänen, Reino Mäkelä ja Niko Korsow
kuvasta puuttuu Kirsi Leiri.

Kuntien AMK- ja Opistotekniset KT ry:n työvaliokunta 2008

Vasemmalta Leo Salmi (sihteeri), Vesa Härkönen (puheenjohtaja) ja Raimo Sirkka (varainhoitaja)

LASSE ALANGON KATSAUS SOPIMUSTOIMINTAAN JA TS:N SYNTYPROSESSIIN

Sopimustoiminta on tietysti ollut KTK:n päätehtävä. Tässä tehtävässä KTK:n päättäviä elimiä on ollut avustamassa suuri joukko KTK:n perusyhdistysten jäsenkuntaa "talkoohengessä".

Näin on myös Kuntien AMK- ja Opistotekniset KT ry:n ja sen edeltäjien osalta. Tämä "rypäs" eri kone-, auto, lvi- ym. teknikoita on ollut varsin pieni ja hajanainen. Terveysteknikot olivat selvästi yhtenäisempi ja sen jäsenkunta oli jakautunut jokseenkin kaikkiin kuntiin. Myöhemmin terveysteknikotkin hieman hajaantuivat, kun työsuojelutarkastus siirtyi valtion toimialaksi vuonna 1988 ja työsuojelutarkastajina toimineet terveysteknikkojen jäsenet siirtyivät valtion teknillisten ammattijärjestöjen, pääosin VTK:n piiriin.

Ehkäpä tästä hajanaisuudesta johtuen meillä Kuntien AMK- ja Opistoteknisillä (entisillä Kunnallisteknikoilla) on ollut joitain muista teknikoista poikkeavia erityiskysymyksiä ajettavanamme. Eräs merkittävimmistä lienee ollut terveysteknikkojen arvostuskysymys ja heidän hyväksymisensä sopimuksissa teknisten ryhmään soveltamisalan osalta.

Palataanpa vielä sinne alkujuurille, 1970-luvun taitteeseen, jolloin itse asiassa voidaan katsoa kunnallisen työmarkkinatoiminnan alkaneen.

Valtion ja kuntien virkaehtosopimusjärjestelmää koskevat lait siis astuivat voimaan pitkän valmistelun jälkeen 1.12.1970. Lain edellyttämä kunta-alan pääsopimus solmittiin 12.10.1970 ja siinä olivat mukana Akava, KTV ja TVK-V.

Tässä vaiheessa KTK jäi siis ulkopuolelle sopimusjärjestelmästä, mitä työnantajapuoli perusteli KTK:n pienuudella (KTK:ssa oli 1755 jäsentä). Osaltaan siihen vaikutti myös muiden palkansaajajärjestöjen vastustus. Tästä alkoi KTK:n "ohdakkeinen" taival, joka kulminoitui yhdessä valtion teknisten virkamiesten (VTK) kanssa käytyyn vuoden 1973 neuvotteluoikeuslakkoon.

Tätä ennen VTK ja KTK olivat jo liittyneet Suomen Teknillisten Toimihenkilöjärjestöjen Keskusliitto STTK ry:hyn. KTK:n liittyminen STTK:hon tapahtui pitkien neuvottelujen ja monien eri vaihtoehtojen puntaroinnin jälkeen 26.9.1972.

Samalla KTK:sta tuli STTK:n kunnallisen sektorin runko. Tämä aiheutti myös sen, että KTK:n jäsenmäärä kasvoi yhdellä. Kuntien Teknisten Liitto KTL ry, joka oli ollut STTK:n jäsen, liitettiin ja taas vaikeiden neuvottelujen jälkeen KTK:hon sopimuksella, joka allekirjoitettiin 2.3.1973.

Virallisesti liittyminen siunattiin asianomaisin liittokokouspäätöksin 1.8.1973 eli vasta tuon neuvotteluoikeuslakon jälkeen. KTL oli kyllä lakossa mukana siinä kuin muutkin.

Lakko

Neuvotteluoikeuslakko oli myös STTK:n lakko siinä mielessä, että sen avulla STTK keskusjärjestönä tuli myös kuntasektorille osapuoleksi. Lakko alkoi 9.5.1973 ja päättyi 1.6.1973. Neuvotteluoikeuslakko oli ennen näkemätön ja osin hullun rohkeakin hanke. Monet epäilivät sen onnistumista ja pitivät sitä jopa lain vastaisena. Monia vaikeuksia lakon aikana olikin, mutta esimerkiksi KTK:n liittojen henkilöjäsenmäärä kasvoi lakon aikana huomasti, yli 50%.

Kaiken huipennukseksi lakon lopettamiseen tarvittiin jopa presidentti Urho Kekkosen puuttumista asiaan, sillä lakko uhkasi Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokouksen (ETYK) alkamista tietoliikenteen ja sähkönsaannin epävarmuuden takia.

Kekkosen kehotuksesta alkoikin SAK:n puheenjohtaja Niilo Hämäläinen sovitella työtaistelua ja sai lopulta sovinnon aikaiseksi ns. yhtymisoikeussopimuksella. Se toi kuitenkin samalla KTK:lle neuvotteluoikeudet, mitä nyt yleisesti pidettiin ainakin vähimmäisvaatimuksena.

Lakon tulokseen ei KTK:n koko jäsenkunta ollut aivan täysin tyytyväinen, kun ei saatu niitä täysiä sopimusoikeuksia. Saatiin "vain" tuo yhtymisoikeus sopimukseen ja neuvottelu-oikeus. Muutamilla paikkakunnilla, mm. Tampereella jäsenkunta olisi ollut valmis jatkamaan lakkoa. Kunnallisteknikko-järjestöä ei vielä tuolloin ollut perustettu, mutta KT:n edeltäjien Kone- ja LVI-tekniikka-yhdistysten jäsenet olivat täysin rinnoin mukana lakossa ja osa mm. lakkotoimikunnissa ja muissa KTK:n lakko-organisaation tehtävissä. Lakko teki joka tapauksessa KTK:sta merkittävän ammattijärjestön.

Työnantajan, Kunnallinen sopimusvaltuuskunta KSV:n suhtautuminen KTK:hon oli kaikesta huolimatta aiemminkin ollut asiallista, mutta nyt neuvottelut perustuivat sopimukseen, joka myös muiden kunta-sektorin ammattijärjestöjen oli otettava huomioon.

Myös "suuri yleisö" tuli tietoiseksi mikä KTK on ja mitä sen jäsenet tekevät. Valtakunnan johto, presidenttiä myöten, tuli tietoiseksi KTK:n jäsenkunnan vaikuttavuudesta.

KTK:sta oli tullut täysivaltainen ja tunnustettu ammattijärjestö.

Pääsopijaoikeudet ja pääsopimus 1984

Tuossa Kunnallisteknikkojen perustamisvaiheissa, vuoden 1983 tienoilla, oli myös sopimus-toiminnassa käynnissä merkittävä vaihe. Akava oli sanonut kunnallisen pääsopimuksen irti ja uudesta pääsopimuksesta käytiin pitkin talvea 1983 – 1984 tiiviitä neuvotteluja, jopa niin, että STTK-J oli jättänyt lakkovaroituksen 19.3.1984.

Lakkoa ei kuitenkaan tarvittu, sillä uusi pääsopimus allekirjoitettiin 16.4.1984 ja se astui voimaan 22.9.1984.

Pääsopijaoikeus tuli kuitenkin STTK-J:n nimiin. Näin KTK oli saanut yli 10 vuotta neuvottelu-oikeuslakon jälkeen tuon tavoitellun pääsopijaoikeuden, vaikkakin STTK-J:n nimiin. Käytännössä kuitenkin KTK on hoitanut neuvottelut kuntatyönantajan kanssa.

Teknisten omaa sopimusta, joka meille KT:ssa sittemmin muodostui erittäin tärkeäksi, ei vielä tuolloin saatu. Teknisten sopimusta saatiin vielä odottaa lähes 10 vuotta.

STTK-J:n olivat perustaneet KTK, VTK ja STTK jo v. 1976 yhteiseksi julkisten alojen ammattijärjestökseen ikään kuin "varmuuden vuoksi" mahdollisia tulevia tarpeita silmällä pitäen.

Nyt se tarve tuli ja siitä oli se hyöty nimenomaan STTK:lle, että kaikki STTK:n kuntasektorilla toimivat liitot voivat nyt järjestäytyä STTK-J:hin ja saada pääsopija-aseman STTK-J:n kautta, esimerkiksi Suomen Terveystieteiden liitto STHL ja Metsäalan Toimihenkilöliitto Meto kunta-alalla työskentelevien jäsentensä osalta.

Tässä vaiheessa kuvioihin tuli mukaan myös Suomen Konepäällystöliitto SKL, sillä juuri samana vuonna 1984 yksi SKT:n perustajajäsen, Kuntien Konemestarit KKM, erosi SKT:sta ja siis myös KTK:sta.

Kuntien Konemestarit säilyttivät näin neuvottelu-oikeutensa kattojärjestönsä SKL:n ja pääsopijajärjestö STTK-J:n kautta ja myös paikallisesti, perustettavien STTK-J:n paikallisosastojen kautta.

Tämä pääsopimus ja siihen liittyen STTK-J:n muut liitot aiheuttivat paikallisesti kuntatasolla aikamoisen räjähän, kun jouduttiin perustamaan STTK-J:n paikallisosastot hoitamaan paikallista edunvalvontaa STTK-J:n nimissä.

Mukaan paikallistoimintaan tulivat siis myös muut kunta-alalla toimivat STTK:n liitot. Paikallisosastot piti myös rekisteröidä, jotta ne voivat tehdä paikallisia sopimuksia. Neuvottelutoiminta siis oleellisesti hajautui ja paikallistui.

KTK:n vanhat Patot (Paikallistoimikunnat), joita ei ollut rekisteröity, vaikka Patot olivat työnantajaan päin edustaneet KTK:ta ja käyneet neuvottelutkin jäsenkunnan puolesta. Patot jäivät nyt ikään kuin sivuraiteille KTK-laisten taustayhteisöiksi. Tätä kaikki KTK:n jäsenet eivät aluksi oikein tahtoneet ymmärtää.

Ehkäpä tästä lähtien sitten on jäänyt elämään "myytti" KTK:n monimutkaisesta järjestöraken-
teesta.

Joka tapauksessa KTK:n jäsenet ovat sittemmin pääosin pyörittäneet STTK-J:n toimintaa pai-
kallisesti, hoitaen niin rekisteröinnit kuin neuvottelutkin. Kaikki pääluottamusmiehet olivat aluk-
si KTK-laisia. Myöhemmin on jo jonkin verran muistakin STTK-J:n järjestöistä "kasvanut" pää-
luottamusmiehiä.

Kuntien Teknillisten Keskusliitto KTK ry oli nyt täysivaltainen ammattiliitto, jolla oli pääsopijaoi-
keudet kunta-alalla neuvottelujärjestö STTK-J:n kautta.

Kunnallisteknikot KT ry:n edeltäjät olivat olleet hankkimassa näitä pääsopijaoikeuksia ja KT:n
osalta voidaan todeta, että koko Kunnallisteknikoiden toiminnallisen historian ajan on oltu ja
toimittu jäsenkunnan etuja hoitaen pääsopijajärjestönä, mistä nyt on tullut kuluneeksi siis 24
vuotta.

Pääsopimus 1993

Sopimustoiminnan puolella saavutettiin vuonna 1993 koko KTK:ta koskien suurta edistystä
aikaan. Saatiin uusi pääsopimus. Sen toteuttamisen mahdollisti taas uusi pääsopimusneuvot-
telukierros. Uusi pääsopimus allekirjoitettiin 13.1.1993 ja sen pohjalta tehty ensimmäinen tek-
nisiä koskeva oma sopimus TVTES 1994 allekirjoitettiin 9.12.1993. Näin jo neuvotteluoi-
lakon aikaiset tavoitteet teknisten omasta sopimuksesta toteutuivat lopulta 20 vuotta myö-
hemmin.

Uusi pääsopimus neuvoteltiin ja allekirjoitettiin STTK-J:n nimissä. Sopimusoikeudet kuitenkin
siirrettiin 24.5.1993 KTN:n nimiin. KTN eli Kuntien Tekniikan ja Peruspalvelujen Neuvottelujär-
jestö KTN ry oli perustettu 2.4.1993 eli yhdennellätoista hetkellä, niin kuin silloinen puheenjoh-
taja Seppo Kaivola asian ilmaisi, jotta neuvotteluoi-
keudet sille voitiin siirtää.

Neuvottelujärjestö KTN

Tekniikan ja Peruspalvelujen Neuvottelujärjestö KTN ry, joksi nimi on myöhemmin muutettu,
on sittemmin toiminut tasavertaisesti yhtenä neljästä kuntasektorin pääsopimuksen mukaises-
ta neuvottelujärjestöstä, edustaen nykyään yli 20000 eri liittojen jäsentä. KTN:n jäseniksi tuli-
vat KTK ja kaikki sen jäsenliitot sekä muut kunta-alalla toimivat STTK:n liitot. Nyt myöhemmin
KTN:n jäseneksi ja toiminnan piiriin on tullut KTK:n ja Insinööriliiton fuusion myötä myös Uusi
Insinööriliitto UIL ry.

KTN toimii ja tekee sopimuksia kunta-alan lisäksi myös kunta-alan palvelulaitoksien (PTY) ja
energia-alan (ET) toimialueilla. KTN:n johtoon neuvottelupäälliköksi tuli Esko T. Aro, joka oli jo
aiemmin toiminut KTK:n neuvottelupäällikkönä.

Entä mitä tulevaisuudessa?

Tänä vuonna 2008 pääsopijajärjestö KTN on toiminut 15 vuotta. Tätä merkkipäivää vietettiin
pienin juhlallisuuksin 2.4.2008. Perinteisesti läsnä oli neuvotteleva ammattijärjestöväki, työn-
antajan ja yhteistyökumppanien edustajat. Keskustelut tuntuivat kulkevan niin muisteloissa
kuin tulevan arvuuttelussakin.

Tuo pääsopimus on nyt taas irtisanottu. Sen teki Tehy syksyllä 2007 työtaistelunsa tiimellyk-
sessä.

Muut järjestöt ovat nyt v. 2008 puolella sopineet, että vanhaa sopimusta jatketaan toistaiseksi
pienin tarkennuksin.

Tehy ei luonnollisestikaan toimenpidettä hyväksynyt eikä ole pääsopimuksessa mukana. Saa
nähdä mitä jatkossa tapahtuu?

Tehy on tällä hetkellä samassa asemassa kuin vanha haasteellinen kumppanimme Konepäällystöliitto, joka aikoinaan v. 1997 erosi KTN:stä ja on sen jälkeen "hyväksynyt sopimukset" erillisellä sovintoesityksellä/pöytäkirjalla.

Onko myös Tehy jatkossa vain sovintoesityksen varassa ja tekee (Konemestarien tapaan) kaikki tulevat sopimuksensa pääosin Valtakunnansovittelijan kautta pöytäkirjalla? Sen aika näyttäne!

Neuvottelujärjestö KTN lienee vain vahvistunut UIL:n myötä. Se hallitsee kunta-alan teknisen sektorin neuvottelutoimintaa, mutta sen on pystyttävä siirtymään joustavasti myös "yksityis-sektorille" kuntien yhtiöittäessä teknisiä toimintojaan. Tässä lienee hyvänä osviittana KTN:n hallitsema Energia-alan sopimus. Lähitulevaisuudessa lienevät muut kunta-infran alueet samassa tilanteessa. KTN:n on pystyttävä tässä kelkassa mukana.

Teknisten sopimus

Uusi pääsopimus 1993 mahdollisti uudet neuvottelukuviot. Nyt voitiin neuvotella yleisestä virkaehtosopimuksesta (VES/TES) poikkeava erillinen Teknisten sopimus. Koko loppuvuosi 1993 käytiinkin neuvotteluja Teknisten sopimuksesta. Työnantajapuolella merkittävänä vastaneuvottelijana oli Kunnallisen työmarkkinalaitoksen neuvottelupäällikkö Pentti Hakola, jonka osuus TS:n syntyyn ja sisältöön on ollut varsin suuri. Ensimmäinen kuntien teknistä henkilöstöä koskeva virka- ja työehtosopimus, TVTES 1994, allekirjoitettiin 9.12.1993. Näin pää oli avattu omalle teknisten sopimukselle. Se oli kuitenkin vielä "raakile" moniltakin osiltaan eikä erityisesti täyttänyt Kunnallisteknikoiden vaatimuksia, sillä kaikki KT:n jäsenet, eli toimialana "terveys- ja ympäristöolojen valvonta", eivät vielä olleet sopimuksen piirissä.

Suomi oli tuolloin voimakkaan, suorastaan ennen näkemättömän, laman kourissa. Työmarkkinaosapuolet joutuivat ottamaan laman huomioon ja taloudellisesti tuo kunta-alan yleinen sopimus, ja myös TVTES yleisiltä osiltaan, oli aika katkera pala kaikille kunnan viran- ja toimenhaltijoille. Laman takia palkansaajajärjestöt joutuivat hyväksymään keskimäärin noin 2,7 % palkkakustannusten alennukset paikallisesti sovittavin keinoin, jotta kunnat selviäisivät velvoitteistaan mm. työttömyyden laajasti lisääntyessä. Toisaalta näillä toimilla turvattiin myös kuntien työpaikkoja. Pidemmän päälle kuntien työpaikat kuitenkin vähenivät, kun uusia työntekijöitä ei ole otettu poistuneiden tilalle. Tämä tuntui erityisesti teknisellä sektorilla ja kiristi jäljelle jäävien työtahtia.

Aivan läpihuutona palkan alennusneuvottelut eivät menneet. Seurauksena olivat monenlaiset riitaiset paikallisneuvottelut, joissa palkansaajajärjestötkin joillain paikkakunnilla joutuivat vastakkain. Varsinkaan jotkut hoitoalan järjestöt eivät tahtoneet suostua esim. lomautuksiin tai muihin säästötalkoisiin. Meidän paikalliset luottamusmiehemme eivät liiemmin näistä "ylimääräisistä töistä" pitäneet, mutta hoitivat omalta osaltaan neuvottelut mallikkaasti.

Tänä päivänä voimme todeta, että niin KTN:n luottamusmiehet kuin muutkin palkansaajajärjestöjen toimijat pelastivat järkevällä toiminnallaan monet kunnat suuremmilta vaurioilta. Se oli kovaa ja raskasta edunvalvontatyötä. Viimeistään näin historian tutkimisen yhteydessä heille siitä kiitokset osoitettakoon.

Teknisten sopimuksen kehittämisneuvottelut

Vuosi 1994 oli siis kovaa Teknisten sopimuksen vääntöä. Teknisten sopimuksen neuvotteluja jatkettiin laajalla rintamalla.

KT:n edunvalvontavaliokunta Elias Himasen johdolla teki lujasti töitä erityisesti terveysteknikokokysymyksen ratkaisemiseksi. Toisaalta Lasse Alanko osaltaan toimi SKT:n Evassa ja edelleen myös KTK:n Evassa. Erityisesti Alangon ja Himasen yhteistyö oli tiivistä ja tuloksellista. He toimittivat tuolloin kaikki terveysteknikoiden ja -tarkastajien tehtäväkuvaukset sekä koulu-

tusvaatimukset ja -tasot ensiksikin KTN:n neuvottelupäällikkö Esko T. Arolle, joka edelleen selvitti vaatimukset työnantajan edustajille.

Teknisten sopimuksen kehittämisneuvotteluja käytiin koko vuosi 1994. Avainasemassa oli tuolloin KTN:n neuvottelupäällikkö Esko T. Aro. Neuvotteluja käytiin tietysti työnantajaan päin yhteistyössä muiden TS:n osapuolten, käytännössä siis Kunta-alan ammattiliitto KTV:n (nykyisin Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry), Akavan ja Kunnallisvirkamiesliitto KVL:n (nykyisin Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto Jyty ry) kanssa.

Himanan ja Alanko kävivät useita neuvotteluja ja keskusteluja Esko T:n kanssa, erityisesti tämän KT:n terveysteknikko-kysymyksen hoitamiseksi ja koko terveys- ja ympäristövalvonnan saamiseksi Teknisten sopimukseen.

Lopulta asia alkoi saada myönteistä vastakaikua työnantajankin puolelta, huolimatta joidenkin muiden järjestöjen vastustuksesta.

Varsinkin KTV, jolla oli aika paljon näitä ns. pitkän linjan terveys- ja työsuojelutarkastajia jäseninä, halusi heidät ja myös muiden alojen vastaavia toimihenkilöitä Teknisten sopimukseen mukaan. Pitkien neuvottelujen jälkeen jouduttiin antamaan hieman periksi ja TS:ään tuli myös jonkin verran lisää tätä, lähinnä KTV:n henkilöstöä, jota kaikki KTK-laiset järjestöt eivät niinkään olisi halunneet sopimuksen sisään.

Tosin vastaavaa henkilöstöä lienee ollut myös KTK:n jäsenliiton KTL:n sisällä ja myös meille Kunnallisteknikoihin taisi tulla joitain vanhan koulukunnan terveys- ja työsuojelutarkastajia.

Vihdoin loppuvuodesta 1994 Teknisten sopimus alkoi hahmottua, mutta sopimuksen sisältö siitä, ketä sopimus koskee, jäi aivan viimeisinä öinä ratkaistavaksi.

Uutta sopimusta ei kuitenkaan saatu vuoden 1994 aikana sovituksi.

Uusi TS-95 allekirjoitettiin vasta 30.1.1995 ja vasta viimeisinä päivinä ja öinä tuli ratkaisu terveysteknikko-kysymyksestä, kun terveys- ja ympäristöolojen valvonta tuli sopimukseen mukaan. Kunnallisteknikoiden pitkäaikainen ja tuolloin tärkein tavoite oli tullut toteutetuksi.

Omana arviointinaan em. neuvotteluprosessista Lasse Alanko toteaa. Olen vakuuttunut, että Elias Himasen kanssa tekemämme vahva työ oli ratkaisevan tärkeää tuon päämäärän saavuttamisessa. Hankimme todistusaineistoa ja dokumentteja aina ministeriötä myöten todistaaksemme kuinka vaativa ja tärkeä ala terveys- ja ympäristöolojen valvonta on ja kuinka vaativa, täysin muuhun teknikkokoulutukseen rinnastettava koulutus siihen tarvitaan.

Lopulta työ tuotti tulosta ja tänä päivänä terveys- ja ympäristöolojen valvonta on kuntateknisen sektorin tärkeä ja arvostettu toimiala, jonka merkitys entisestään korostuu nykyisenä ennaltaehkäisevänä sekä neuvovana ja opastavana viranomaisena.

TS-95:n yhteydessä päätettiin sopijaosapuolten toimesta asettaa ns. TS-työryhmä selvittämään määräysten voimaan tuloa. TS-työryhmästä, jossa kaikki sopimuksen osapuolet ovat mukana, on sittemmin tullut pysyvä elementti Teknisten sopimuksen kehittämisessä. Työryhmässä ovat mukana kaikkien TS:ssä mukana olevien pääsopijajärjestöjen ja työnantajan edustajat.

Tupo

TS-95:n allekirjoituspöytäkirjassa todettiin mm. ...*"Jos työmarkkinoilla solmitaan TS-95:n voimassa ollessa tulopoliittinen kokonaisratkaisu, sopijaosapuolet aloittavat jonkin sopijaosapuolen aloitteesta neuvottelut TS-95:n niveltämisestä ko. sopimukseen."*

Ja tulihan se Tupo sitten syksyllä 1995, kun työmarkkinakeskusjärjestöt sopivat 11.9.1995 tulopoliittisesta kokonaisratkaisusta. Tupon soveltamisesta kunta-alalle saatiin neuvottelutulos 25.9.1995 ja Teknisten sopimus allekirjoitettiin 27.9.1995 nimellä TS-96. Itse sopimus ei juuri muuttunut eli allekirjoituspöytäkirjassa todetaan ...*"TS-95:n ja sen allekirjoituspöytäkirjan määräyksiä noudatetaan sellaisinaan myös TS-96:n voimassaoloaikana jäljempänä mainituin*

poikkeuksin". Poikkeuksia olivat mm. voimassaolokausi, joka oli 31.1.1998 asti. Lisäksi tulivat Tupon mukaiset palkankorotukset ja mm. nais- ja matalapalkkaerät sekä indeksiehto ja ansiokehityslauseke.

Teknisten sopimuksen käyttöönotto

Vuodet 1995 -1996 olivat paikallisille luottamusmiehillemme työntäyteisiä, kun yritettiin saada Teknisten sopimuksen määräykset paikallisesti voimaan. Takarajaksi oli sovittu 1.12.1996.

Sopimuksia Teknisten sopimuksen käyttöönotosta saatiinkin aikaiseksi, mutta taso oli aika kirjavaa. Paikallisesti kuntien työnantajaa edustavat tahot (palkkasihteerit, lautakunnat jne.) eivät ymmärtäneet tai eivät halunneet ymmärtää teknisten uutta palkkausjärjestelmää, joka oli sikäli poikkeuksellinen ja uraa uurtava, että se velvoitti käymään paikalliset neuvottelut eri tehtävien vaativuudesta ja palkkauksesta, ns. tehtäväkohtaisesta palkasta.

Olimme tässä suhteessa edelläkävijöitä paikallineuvottelutoiminnassa. Vasta 10 vuotta myöhemmin se on saanut jalansijaa muilla toimialoilla.

Nämä vuodet olivat toki laman jälkimainingeissa keikkoille kunnille taloudellisesti vaikeita ja KT:n vuoden 1996 toimintakertomuksessa todetaankin *"...kuntien valtionapujen leikkaukset vaikuttivat myös Kunnallisteknikoiden edunvalvontaan"*. Tehtäväkohtaisia palkkoja ei kaikissa kunnissa saatu halutulle tasolle, mm. terveysteknikkojen osalta parannettavaa jäi monissa kunnissa. Sopimukset kuitenkin syntyivät useimmissa kunnissa, mutta ainakin 50 kunnassa KTN:n saamien tietojen mukaan ei sopimukseen ollut päästy määräaikaan 1.12.1996 mennessä.

Vuoden 1997 aikana KTN uhkasi näitä kuntia erimielisyyden viemisellä Työtuomioistuimen ratkaistavaksi. Sopimuksia syntyikin niin, että vain 11 kuntaa vastaan nostettiin haaste Työtuomioistuimeen. Nämäkin lopulta peruttiin, kun sopimukset saatiin aikaiseksi. Tosin monet sopimukset olivat luonteeltaan "teknisiä". Tehtävät oli arvioitu tai pisteytetty, mutta markkamääräiset palkat jäivät vielä toteutumatta.

Näin Teknisten sopimus oli tullut täysimittaisesti käyttöön kuntasektorilla. Täysin valmishan se ei tietenkään ollut ja neuvoteltavaa jäi vielä tulevillekin sopimuskausille. Tässä yhteydessä voi lainata vuoden 1996 lopussa TS-työryhmän laatimaa **"Teknisten sopimuksen palkkafilosofia"**, joka toteaa aluksi ... *"Teknisten sopimuksen palkkausmääräykset ovat nyt käytössä kaikissa kunnissa"*. Toisaalla taas todetaan *"...palkkakulttuurin muutoksen täydellinen läpivieminen kestää vähintään 5-10 vuotta. Se edellyttää mm. palkkauksen päättämisen vallan ja vastuun osittaista siirtämistä lähivuosina työpaikkatason esimielille."* Ja vielä *"...TS siirtää päättäntävaltaa entistä enemmän valtakunnan keskustasolta kuntiin ja kannustaa sen osittaiseen siirtämiseen aina työpaikkatasolle saakka. Samalla TS antaa kunnille entistä paremmat mahdollisuudet kehittää omaa palkkapolitiikkaansa."*

Onpa siinä todella hienoja ja humaaneja tavoitteita. Miten mahtaa olla nyt 15 vuoden jälkeen? Neuvoteltavaa taitaa riittää vielä nykyisillekin TS-ryhmäläisille!

Syksy 1997 oli myös tiivistä tulopoliittista neuvottelua. Tupo syntyi 27.11.1997 keskusjärjestötasolla ja kuntasopimukset, siis myös Teknisten sopimus TS-98, allekirjoitettiin 11.12.1997. Sopimukset olivat kaksivuotisia ja myös TS-98 voimassaoloaika oli 1.1.1998 - 15.1.2000. Sopimuksen hyväksymisessä oli KTN:n uudessa hallituksessa vaikeuksia, sillä kaikkia KTK:n jäsenjärjestöjen vaatimuksia ei sopimukseen vielä saatu.

Lopulta kuitenkin KTN:n hallituksessa yksimielisesti sopimus hyväksyttiin, kun katsottiin sopimuksen kuitenkin edenneen ja siinä oli mm. paikallisen sopimisen kehittämiseen elementtejä.

Paikalliset neuvottelut TS:n mukaan

Tässä sopimuksessa oli siis järjestelyvaraerä, josta tuli paikallisesti sopia "*... kunnan tai kuntayhtymän ja tämän pöytäkirjan allekirjoittaneiden järjestöjen paikallisyhdistysten, valtakunnallisten liittotason alayhdistysten tai tällaisen alayhdistyksen paikallisyhdistysten kesken*".

Eikö olekin selkeästi sanottu?

Tästä sitten käynnistyivät paikalliset neuvottelut järjestelyvaraerän käytöstä eli siis paikalliset palkankorotusneuvottelut.

Erää voitiin käyttää TS:n mukaisiin palkanosiin, tehtäväkohtaiseen palkkaan, ammattitaitolisiin tai henkilökohtaiseen palkkaan.

Mukana oli vielä ns. perälauta, eli jos sopimukseen ei päästä, järjestelyvaraerä maksetaan prosentuaalisena yleiskorotuksena kaikille Teknisten sopimuksen piirissä oleville.

Paikalliset neuvottelut teknisten palkoista alkoivat TS:n mukaisesti. Nyt oli selkeästi potti rahaa, oli vain päätettävä miten se paikallisesti käytetään.

Eiväthän ne neuvottelut mitään ruusuilla tanssimista olleet meidän luottamusmiehimme, paremminkin niillä ruusun piikeillä.

Joissain kunnissa ja kuntayhtymissä homma lähti ihan hyvin liikkeelle ja mm. terveystarkastajien osalta näytti nyt epäkohtien korjaus lähteneen liikkeelle. Sen osoittivat eri tilastot sitten myöhemmin. Mutta vielä oli monissa kunnissa suuria vaikeuksia saada tuloksia aikaan.

Usein kuntatyönantaja tai edustajansa ei ymmärtänyt tai ei halunnut ymmärtää paikallista sopimista lainkaan.

Paikalliset pääluottamusmiehemme, heidän joukossaan useita Kunnallisteknikoiden jäseniä, ovat vuosien saatossa tehneet ensiarvoisen tärkeää ja hienoa työtä paikallisen sopimustoiminnan käynnistämässä. Myös KTK:n jo aiemmin lanseeraama alueasiamiesverkosto on ollut tukena paikallisille luottamusmiehille. Alueasiamiehet ovat olleet apuna, jos neuvottelut eivät ole johtaneet toivottuun tulokseen.

Niinpä useita kuntatyönantajia onkin jouduttu viemään keskusneuvotteluihin ja jopa työtuomioistuimeen asti. Näissä tapauksissa alueasiamiehet ovat käyneet jopa keskusneuvotteluja ja olleet muutoinkin apuna ja hyvänä tukena KTK:n johdolle riitatapausten selvittelyssä.

Keskusneuvotteluissa ovat Teknisten sopimuksen paikalliset ongelmat tulleet myös hyvin esille Kuntatyönantajan ylimmälle johdolle ja on pystytty luomaan "ennakkotapauksia" monien vaikeiden paikallisneuvotteluiden ratkaisemiseksi.

Tässä mielessä myös alueasiamiehet ovat tehneet ensiarvoisen hyvää ja tärkeää työtä koko paikallisen sopimusjärjestelmän toteuttamiseksi.

Näin jälkikäteen voidaan todeta, että tästä sopimuksesta alkoivat varsinaiset paikalliset palkaneuvottelut järjestelyvaraerineen. Olihan aiemminkin neuvoteltu, mutta lähinnä eri siirtymäsäännöksistä ja sopimuksen käyttöönotosta, säästötalkoista jne. Nyt paikallisneuvottelut olivat "omissa käsissämme", mihin KTK oli pyrkinytkin. Kävimme omat neuvottelut, joihin muut kunta-alan sopijat eivät päässeet "sorkkimaan".

Myöhemmin palkkatilastoissa nähtiinkin, että tekniset olivat edenneet keskimäärin hieman muita paremmin (huolimatta Tupon naispalkka- ja matalapalkkaerästä, jotka meille ovat aina olleet epäedullisia) ja olimme jopa saaneet yksityissektoria hieman kiinni. Tämä on ollut mahdollista vain keskimääräistä paremmin sujuneista paikallisneuvotteluista.

Tosin meidän kannaltamme huonoja kuntatyönantajiakin on aina esiintynyt. Naispalkkaerät Tupoissa olivat yleensäkin pieniä ja kun ne jaettiin alan naisvaltaisuuden mukaan, olivat prosentit teknisille vielä pienempiä. Paikallisten järjestelyvaraerien myötä tilannetta voitiin hieman korjata. Tässäkin oli varmaan kuntakohtaisia eroja. Lisäksi on saatu tasa-arvolain pohjalta, koskien juuri Kunnallisteknikkojen jäseniä, hoidettua joitain palkkauksen vääristymiä ... kerran jopa miespuoliselle tekniselle toimihenkilölle.

Voidaan sanoa, että KTK on ollut edelläkävijä paikallisen sopimisen kehittämisessä. Tosin KTK on myös saanut kokea normaalit edelläkävijän murheetkin.

Muilla sektoreilla on vasta viime aikoina alettu puhua paikallisesta tai jopa virasto/laitoskohtaisesta ja teollisuudessa yrityskohtaisesta sopimisesta.

On syytä uskoa, että sopiminen "ruohonjuuritasolla" tulee lisääntymään. Saattaa olla, että esimiehille, työnjohdolle yleensä, lisätään valtuuksia sopia määrätyistä työsuhteen ehdoista, kuten osasta palkkaa, yhteistyössä ja sopien asiasta ammattijärjestön luottamusmiehen kanssa.

Näinhän itse asiassa on ollutkin joskus muinoin ennen Tupoja.

Liian keskitetyt järjestelmät eivät toimi työpaikkatasolla.

Jonkinlaisia "raameja" kyllä lienee odottavissa niin työntekijäpuolen kuin työnantajapuolen keskusjärjestöiltä ja valtiovallaltakin.

Erityisesti paikallisten, työnantajakohtaisten ja yrityskohtaisten luottamusmiesten asemaa neuvottelijoina on parannettava niin toimivallan kuin toimintamahdollisuuksienkin suhteen.

Tämä saattaa vaatia jopa lakimuutoksia, jolloin hallitusta ja eduskuntaakin tarvitaan. Lienee siis vielä kerran tehtävä Tupo, jossa sitä kuuluisaa "kolmikantaa" tarvitaan paikallisen sopimisen todelliseksi mahdollistamiseksi.

Sopiminen ei koskaan voi olla toisen osapuolen (esim. työnantajan) "sanelupolitiikkaa".

SKL:n ero-prosessi

Tämä TS-98 oli myös eräänlainen jakaja KTK:n entisten perustajien, konemestareiden, ja nykyisen neuvottelujärjestönsä KTN:n suhteissa, sillä Suomen Konepääallystöliitto SKL ry, jonka jäsen Kuntien Konemestarit on, erosi tässä vaiheessa KTN:stä.

Kuntien Konemestareiden ja KTK:n tiet olivat eronneet jo aiemmin.

Vuoden 1997 lopulla neuvotteluissa oli jo päästy itse asiassa ratkaisuihin, jotka myös konemestareiden neuvottelijat olivat hyväksyneet, koskien lähinnä 3-vuorotyötä, joka oli konepäälystölle ymmärrettävästi tärkeä alue.

Yllättäen SKL ilmoittikin, ettei se hyväksy neuvottelutulosta.

Kyse ei siis vielä ollut varsinaisesta sopimuksesta, vaan eräistä yksityiskohdista energia-alojen sopimuksien osalta, jotka siis myös konemestarien neuvottelijat olivat jo hyväksyneet.

SKL oli jo aiemmin uhkaillut eroamisella ja nyt he sitten ilmoittivat eroavansa KTN:stä vain energia-alan jäsentensä osalta 3.12.1997 päivätyllä kirjeellään. KTN:n hallitus sittemmin kokouksessaan 9.12.1997 käsitteli asiaa ja todettiin, että KTN:n jäsenet ovat järjestöjä (ei henkilöjäseniä).

KTN:n hallitus totesi, että ilmoitus koskee koko SKL:ää.

Tätä tulkintaa SKL:n puheenjohtaja Leif Wikström ei kiistänyt.

KTN:n hallitus katsoi SKL:n eroilmoituksen päteväksi.

Edellä mainitusta tilanteesta Lasse Alanko muistelee näin.

Olin tuolloin joulukuussa 1997 KTK:n vastavalittu puheenjohtaja, mutta en ollut vielä KTN:n puheenjohtajana, jota tehtävää edelleen hoiti Juhani Räsänen.

Minä siirryin KTN:n puheenjohtajaksi vuoden vaihteessa 1998.

Olin kyllä KTN:n kokouksissa mukana läsnäolo-oikeudella ja KTK:n puheenjohtajana olin osallistunut myös joihinkin KTN:n sopimusneuvotteluihin, joita kävimme muiden palkansaajajärjestöjen ja työnantajajärjestöjen kanssa, mm. juuri mainitun energia-alan sopimuksen osalta.

Tuon SKL:n erokirjeen jälkeen ei ilmeisesti ainakaan virallisesti SKL:n kanssa neuvoteltu, mutta saattoi olla, että SKL:n johto joihinkin henkilöihin oli yhteydessä. Henkilökohtaisesti näin historian kirjoitusta varten voin todeta, että minuunkin oltiin yhteydessä SKL:n taholta ja esitettiin useita ehtoja sille, että SKL jäisi KTN:n jäseniksi.

En nyt niitä kaikkia edes muista, mutta eräs yksityiskohta oli varsin merkityksellinen eli he halusivat, että KTN:n neuvottelupäällikkö Esko T. Aro erotetaan.

Tämä oli tietysti niin minun kuin KTK:n ja KTN:n näkökannalta täysin mahdotonta.

Neuvottelupäällikkö Esko T. Aro oli ja on ollut Teknisten sopimuksen luonnissa merkittävässä roolissa, hän on myös koko työmarkkinapiirissä arvostettu neuvottelujohtaja ja hänen erottamisensa ei ollut mitenkään mahdollista.

Tämä tuli täysin selväksi myös SKL:n edustajille.

Lisäksi voidaan varsin perustellusti sanoa, että Teknisten sopimuksen sisältö ja sen tekstit ovat kahden merkittävän työmarkkinaneuvottelijan, KTK/KTN:n neuvottelupäällikkö Esko T. Aron ja Kunnallisen työmarkkinalaitoksen neuvottelupäällikkö Pentti Hakolan käsialaa.

Asiasisältöön ovat tietysti vaikuttaneet KTK/KTN:n TS:n aikaiset puheenjohtajat Seppo Kaivolaasta alkaen ja heidän johtamansa hallitukset, kukin ajallaan.

Myös energia-alan sopimuksessa näkyy Esko T. Aron kädenjälki selvästi.

Edellisestä voinee vetää sen johtopäätöksen, että sopimusneuvottelut sinällään eivät yleensä ole perusteena sen tyyppiselle ero-operaatiolle, jota SKL tuolloin suunnitteli. Mainitut henkilökysymykset saattavat kyllä olla taustalla osasyynä riitatapauksille.

Luulen kuitenkin, että SKL arvioi pystyvänsä parempiin sopimuksiin itsenäisesti omalla toiminnallaan ilman KTN:n apua.

Tässä se kuitenkin joutui pettymään.

Konemestariit/SKL siis erosi KTN:stä ja yritti sittemmin lakon uhalla saada sopimusoikeuksia itselleen.

Sovintoneuvottelut valtakunnansovittelijan luona

Lopulta vuoden 1998 kevättalvella ajaututtiin neuvotteluihin, ennen SKL:n uhkaaman lakon alkamista, valtakunnansovittelija Juhani Saloniuksen luokse.

SKL:n lisäksi paikalla olivat mukana myös Teknisten sopimuksen mukaiset pääsopijaosapuolet.

Salonius antoi sopimusmuodosta jopa sovintoesityksen, jota kuitenkin pääsopijajärjestöt eivät, SKL:n siihen ehdottamien lisämerkintöjen takia, voineet hyväksyä ja jouduin ilmoittamaan valtakunnansovittelijalle, että pääsopijajärjestöt voisivat hyväksyä alkuperäisen sovintoesityksen, mutta ei SKL:n siihen ehdottamia lisäyksiä.

Asia raukesi tähän.

Sittemmin valtakunnansovittelija antoi sovintoesityksen pöytäkirjan muodossa 1.4.1998 koskien sekä kunta-alan Teknisten sopimusta että Energia-alan sopimusta.

Tämän hän teki kuulematta pääsopijajärjestöjä, josta me pääsopijajärjestöjen neuvottelijat vähän protestoimme, mutta katsoimme kuitenkin, että sovintoesitys ei tuo SKL:lle mitään erityistä etuisuutta, vaan sitoo sen työrauhaan ja noudattamaan TS- ja ET- sopimuksia soveltuvin osin sekä saa valita paikallisia luottamusmiehiä.

Myöhempikin sopimukseen SKL on tullut jokseenkin samalla kaavalla mukaan.

... ja itse asiassa viimeisyksinen (2007) Tehyn lakkouhka näytettiin ratkaistavan samalla kaavalla, tosin pidemmällä sopimuksella ja erilaisella palkankorotusmallilla, jonka taso alkuosan ajalta on samaa luokkaa kuin pääsopijajärjestöjen tekemän varsinaisen VES:n.

SPAL ”Kompromissi”

Vuoden 1999 aikana käytiin neuvotteluja Suomen Palomiesliiton SPAL liittymisestä kuntien teknisiin, KTK:hon ja KTN:ään.

Neuvottelut käynnistyivät SPAL:n aloitteesta kesällä 1999, mutta joitain epävirallisia keskusteluja oli käyty jo vähän aiemmin.

KTK:ssa päätettiin lähteä vakavasti neuvotteluihin katsomaan mitä mahdollisuuksia, etuja ja haittoja, mahdollisesta SPAL:n jäsenyydestä olisi.

Kunnallisteknikoiden jäseniä ei paloalalla juurikaan ollut. Jokunen jäsen lienee ollut lähinnä palotarkastus- tai hälytyskeskus sektorilla, siis ei operatiivisella palo- ja pelastuspuolella. Sen sijaan Kuntien Teknisten liittoon KTL on kuulunut paloalalta lähinnä esimiesporrasta ja he myös perustivat KTL:n sisään oman yhdistyksen. Heidän kanssaan käytiin myös keskusteluja tässä yhteydessä ja ajateltiin niinkin, että paloesimiehet, muistakin järjestöistä, voisivat järjestäytyä tähän KTL:n nimenomaiseen esimiesyhdistykseen. Näin ei liene paljoakaan tapahtunut.

Palomiehiä koskevat määräykset sinänsä olivat jo TS-95:ssä, aivan samoin kuin meitä KTL-laisia koskevat ympäristö- ja terveysolojen valvonta-alat.

Palomiehiä kuului tuolloin vähän joka liittoon, pääsääntöisesti kuitenkin silloiseen KTV:hen. Palomiehet eivät olleet oikein tyytyväisiä silloisiin ammattijärjestöihinsä ja perustivat oman ammattijärjestön Suomen Palomiesliitto SPAL ry, johon suurin osa palomiehistä vähitellen järjestäytyi. SPAL puolestaan liittyi kattojärjestöön nimeltä Seteli ja sitä myötä myös STTK:hon.

SPAL kävi parit koko Suomea ravistelleet lakot, mutta ei saanut sopimusoikeuksia.

Siitä Alanko toteaa seuraavanlaisesti. Tuossa tilanteessa SPAL:n hallinto katsoi parhaaksi yrittää ratkaisua neuvotteluteitse. He ottivat yhteyttä kaikkiin pääsopijajärjestöihin. Kun ensimmäisiä kertoja olin yhteydessä SPAL:n silloiseen puheenjohtajaan Jarmo Soljasaloon, hän ilmoitti heidän näkemyksensä parhaan ratkaisun olevan KTK:n ja KTN:n jäsenyys.

Jäsenyyskysymys ei ollut KTK:n sisällä aivan yksinkertainen ratkaistavaksi.

Katsottiin, ettei SPAL:n jäsenkunta oikein sopinut meidän esimies- ja erityisasiantuntijatehtävissä toimivien teknisten joukkoon.

Nähtiin kyllä hyviäkin puolia, erityisesti 3000 uutta jäsentä varmistaisi KTN:n asemaa Teknisten sopimuksen suurimpana neuvotteluosapuolena.

Niinpä sitten päädyttiin "kompromissiin" täysin yksimielisesti, että SPAL liittyy KTN:ään ja tekee KTK:n kanssa yhteistyö sopimuksen, johon sisältyy myös STTK:n jäsenyys, ja SPAL eroaa Setelistä, joka myös oli STTK:n jäsen.

SPAL vaihtoi myös työttömyyskassaa ja liittyi meidän teknisten Julkisten alojen teknisten työttömyyskassa JATTK:hon. Tämä operaatio vaati tietysti Valtion puolen teknisten kassan jäsenten hyväksymisen, mistä tarvittiin taas pienet "kädenväännöt", mutta hyvin siitäkin lopulta selvitettiin.

Oma lukunsa oli tietysti saada STTK hyväksymään nämä toimet. Olihan kyseessä varsin poikkeuksellinen järjestely STTK:n sisällä. Nämä neuvottelut sujuivat lopulta hyvin. Silloinen STTK:n puheenjohtaja Esa Swanljung suhtautui järjestelyyn asiallisesti ja pienen neuvottelutuokion myötä voitiin yhteisesti sopia KTK:n ja SPAL:n yhteistyösopimuksen sisällöstä koskien STTK:n osuutta. Tekstit tietysti vielä tarkastettiin ja STTK:n hallituksessa ne hyväksyttiin.

Työnantaja puolen, Kunnallisen työmarkkinalaitoksen johtaja Jouni Ekuria ja neuvottelupäällikkö Pentti Hakolaa pidettiin myös ajan tasalla neuvottelujen kulusta eikä työnantajapuolella ollut mitään esteitä ko. järjestelylle. Asia lienee ollut päinvastoin mieluinen, jopa toivottu, kuntatyönantajalle. Nythän SPAL sai kanavan KTN:n kautta neuvotteluille eikä vain lakkoilla sopimusehdoista.

Nyttemminhän SPAL on edelleen säilyttänyt KTN:n jäsenyyden, vaikka yhteistyösopimus KTK:n kanssa on purkautunut näissä IL-fuusiokuvioissa. SPAL jäi edelleen STTK:n "sateenvarjon" alle.

Liittokierros v. 2000

Tästä sopimuksesta ei ole paljoa kerrottavaa. Se oli tyypillinen yhden vuoden liittokierros, jossa sovittiin jokseenkin vain palkankorotuksista tuottavuuden nousun puitteissa. Järjestelyvaraerä kuitenkin mahdollisti paikallisneuvottelut ja mm. ammattialalisän maksamista hieman laajennettiin.

Tekstimuutoksia sopimukseen ei juurikaan saatu. Poikkeuksena juuri paloalaa koskeva Valta-kunnansovittelijan lakon lopettamissopimuksen mukaisen erän käyttö 1.2.2000 lukien.

Paikallisneuvotteluissa, mm. järjestelyvaraeristä johtuen, saatiin kuitenkin kohtuullinen tulos muuhun kunta-alaan nähden. Yksityissektori kyllä sai liukumien johdosta paremman tuloksen, mikä oli odotettavissakin.

Kunpas

Vuoden 2000 sopimusneuvottelujen yhteydessä sovittiin ns. Kunpas- selvityksestä eli kunta-alan palkkatasoselvityksestä. Siinä vertailtiin kunnan ja muiden sopimusalojen palkkoja, jollaista ei aiemmin oltu tehty.

Työnantaja oli siihen valmis, mutta eräät liitot, mm. opettajat ja terveydenhuoltoala olivat vastaan, koska oli oletettavissa, että näillä aloilla vertailu ei tuo "toivottuja" tuloksia. Myös KTN:n puitteissa oli vähän epätietoisuutta ja ristivetoa selvityksen tarpeesta, varsinkin kun siitä tulisi myös liitoille kustannuksia.

Alanko valottaa silloisia tapahtumia, että hän ajoi jääräpäisesti selvityksen tekemistä. Hän oli vakuuttunut, että selvitys tulee osoittamaan kunta-tekniesten jälkeenjääneisyyden yksityissektorista ja antaisi näin mahdollisuuden KTK:n jäsenkunnan ansiotason korjaamiseen.

Näin myös kävi. Tekniesten asiantuntijain palkat olivat selvästi yksityissektoria pienemmät.

Koko kunta-ala oli keskimäärin 7% jäljessä, mutta tekninen ala pääosin jopa 10-25 % ja vielä niin, että mitä vaativammat tehtävät tai mitä korkeampi palkka, sitä suurempi oli jälkeenjääneisyys.

KTN:n edustajana neuvotteluissa oli Leena Sieviläinen. Hän teki suuren työn siinä, että tekninen ala tuli asianmukaisesti huomioitua palkkavertailussa.

Ongelmia tuotti erityisesti, että teknisellä alueella ei muiden neuvottelijoiden taholta tahdottu löytää (ei haluttu löytää) vertailtavia ammatteja yksityispuolelta tai, että otos oli "tilastollisesti" liian pieni!

Kunpas-tutkimus valmistui vasta v. 2001 lopussa ja sen tuloksia hyödynnettiin sitten myöhemmissä sopimuksissa. Ainakin joistain palkkatilastoista ja työnantajatahon julkaisutiedoista päätellen Kunpas on tuottanut teknisille lisäansioita verrattuna muihin järjestöihin.

Tupo 2001 - 2002

TS 2001 - 2002 oli siis osa Tupoa ja palkankorotukset sen mukaisia, mutta joitain Tekniesten sopimuksen sisäisiä lausekkeita myös voitiin korjailla.

Soveltamisalaan tuli uusi ryhmä "suojatyökeskusten tekninen työ", joka lähinnä koski KTL:n jäseniä, mutta myös joitain Kuntien AMK- ja Opistoteknisien (entisen Kunnallisteknikoiden) jäseniä.

Tällä sopimuskiirroksella lähinnä hienosäädettiin ja purettiin joitain rajoituksia ammattialalisän ja erillislisän maksamisperusteista.

Erytiesesti tämä koski niitä "väliinputoajia", jotka TS-95:n siirtymäsäännöksiä sovellettaessa eivät saaneet "ikälisähvityksiä".

Tällaisia yleensä nuorempia jäseniä oli nimenomaan Kuntien AMK- ja Opistoteknisissä (entisissä Kunnallisteknikoissa) melko paljon, varsinkin terveys- ja ympäristöalojen valvonnassa.

Erillislisään jäi vielä työnantajille poisto- tai vähentämismahdollisuus eräissä perustelluissa tilanteissa, esim. henkilön siirtyessä korkeammin palkattuun työhön tai tehtävien muuttuessa

vaativimmiksi. Näissäkin tapauksissa kuitenkin turvattiin kokonaispalkan nouseminen, jottei mitään "alilyöntejä" pääsisi tapahtumaan.

Näillä ja eräillä muilla muutoksilla Teknisten sopimus siirtyi sikäli uuteen aikaan, että jotkin siirtymäkauden rajoitukset ja säännökset poistuivat tai ne tulivat osaksi sopimusta.

Teknisten sopimus oli nyt käynyt varsinaisen kehitysvaiheensa läpi. Nyt oli aika kunnissa paikallisesti ottaa Teknisten palkkafilosofia tosiasiallisesti käyttöön kaikkine ihanteineen.

Onko niin tapahtunut, onkin sitten toinen juttu. Osassa kuntia varmaan on ja osassa ei.

Joka tapauksessa TS 2001-2002 tuotti ilmeisesti teknisille parhaan suhteellisen ansiokehityksen TS:n voimassa ollessa ja osin ehkä Kunpas-selvityksen avittamana. Näin voi ainakin yleisistä ja työnantajan palkkatilastoista päätellä.

Loppusanat

Mikä on sitten Teknisten sopimuksen tulevaisuus? Yleisesti ottaen se alkaa olla nyt 15-vuotiaana elinkaarensa jälkipuoliskolla.

Näyttää kuitenkin siltä, että kunnan yleinen sopimus KVTES lähestyy Teknisten sopimusta.

Toisaalta Tupo-ratkaisut on hyllytetty ja siirrytään enenevässä määrin yrityskohtaisiin ja paikallisiin sopimuksiin. Paikallinen sopiminenhan on ollut TS:nkin perusfilosofia.

Teknisten sopimus noudattelee KVTES:n yleisiä määräyksiä jokseenkin tarkoin 14 luvun ja liitteen osalta.

Vain palkka-asiat ja muut työpaikkaa lähellä olevat sopimusmääräykset ovat TS:ssä. Niistä neuvotellaan ja enenevässä määrin voidaan myös sopia paikallisesti.

Sopimuksessa pitää aina olla kehitettävää. Jos ei ole, on sopimus tiensä päässä.

Kuntien AMK- ja Opistotekniset (entiset Kunnallisteknikot) ovat, ehkäpä jäsenkuntansa rakenteesta johtuen, olleet aina aktiivisia kehittämään sopimusten sisältöjä ja toimintoja, ollen joskus hieman liiankin innokkaita "organisaattoreita".

Organisaatiot elävät, mutta neuvottelutoiminta on neuvottelutoimintaa, jota edelleen hoitaa KTN.

Tämä on kanava, jota kautta Kuntien AMK- ja Opistotekniset KT ry voi ja sen tulee vaikuttaa jäsentensä edunvalvontaan.

Teknisten sopimus voi hyvinkin vielä jatkaa toiset 15 vuotta.

Sen idea, filosofia, oli aikaansa edellä.

Teknisten Sopimus on pidettävä edelleen kehittyvänä ja uusiutuvana, muiden sopimusten tullessa perässä.

Kuntateknisten on näytettävä tietä kuntasektorin sopimustoiminnalle, niin paikallisesti ja työnantajakohtaisesti kuin tarvittaessa jopa yrityskohtaisesti!

Summa summarum ... ylitse käydään, yhtehen tullaan.

Tämä kuntateknisten taival alkoi nelisenkymmentä vuotta sitten ensimmäisistä "Tupoista", Liinamaa I:stä 1968 ja Liinamaa II:sta 1969, jolloin luotiin julkisen sektorin sopimusjärjestelmät.

Kuntien teknisetkin heräsivät edunvalvontaan.

Tätä "Tupoaikaa" on eletty noin 40 vuotta, vaikka välillä on liittokohtaisiakin ratkaisuja tehty.

Kiistatta Tupot ovat vakauttaneet suomalaista yhteiskuntaa.

Teknisten sopimustoiminta ja lopulta oma sopimuskin nousivat kukoistuksensa huipulle tuossa vuosituuhannen vaihteen tienoilla ja lienee kait siellä pysynyt edelleenkin.

Mutta ... mutta ... Quo vadis Tekninen?

Tänä päivänä, vuonna 2008, työnantajien Elinkeinoelämän Keskusliitto EK ilmoittaa lopettavansa Tupojen tekemisen ja purkaa koko neuvotteluosastonsa.

Siirrytään yrityskohtaisiin neuvotteluihin.

Tämän paikallisen sopimisen me olemme jo sisäistäneet Teknisten sopimuksessa.

Tuskin yrityskohtaiset neuvottelut sen kummallisempia ovat!

Kuntien teknisiäkään ei kohta enää ole.

KTK on heitetty tai heittäytynyt insinöörien syliin.

On sentään pääsopijajärjestö KTN, joka kuntateknisten asioita työnantajaan päin vielä hoitelee.

Mutta ... mutta ... Tehy on jo heittänyt pääsopimuksenkin roskikseen.

Teknikoiden SKT, Suomen Ammattikorkeakoulu- ja Opistotekniset SKT ry, tuntuu jo aivan turhulta järjestöltä. On, kuten teknikotkin, häviävä luonnonvara!

Lisäksi kuntien toimintoja yksityistetään kovaa vauhtia, varsinkin teknisiä toimintoja. Siirytäänkö siis yrityskohtaisiin neuvotteluihin?

Toimiiko Teknisten sopimus tässä tilanteessa?

Mutta ... mutta ... eikös me kuntatekniset haluttukin paikallisneuvotteluja suoraan työnantajan kanssa ilman muiden järjestöjen turhaa väliin tuloa !!!

Kuntien AMK- ja Opistotekniset KT ry (entinen Kunnallisteknikot) elää ja porskuttaa.

Se on perusjärjestö.

Sillä on henkilöjäseniä.

Se voi itse päättää missä se on ja minne se menee.

Missä ja keiden kanssa se tekee yhteistyötä ja hoitaa edunvalvontaa.

Kattojärjestöillä on kolme mahdollisuutta: elää KT:n tapaisten perusjärjestöjen turvin, fuusioitua tai kuolla.

Eläköön perusammattijärjestö KT !

Kunniajäsen Lasse Alanko

HALLITUKSET

1983

Rauno Heikkilä pj.

Heikki Keski-Orvola vpj.

Mauri Sirviö var.hoit.

Ilpo Saarainen siht.

Paavo Ahava

Pertti Eräniitty

Sulo Jokinen

Kauko Juola

Raimo Peltola

Lars Törnkvist

Tuomo Täyrynen

Heikki Puolamaa

Erkki Virtanen

Martti Ekola

Juhani Salo

Paula Moilanen

Keijo Salo

Leo Salmi

Eino Koskinen

Hannes Taipaleenmäki

Allan Koskinen

Raimo Kilpinen

Mauri Vänskä

Seppo Heinilä

Paula Parkkinen

1984

Ilpo Saarainen pj.

Juhani Salo vpj.

Mauri Sirviö var.hoit.

Pertti Eräniitty siht.

Paavo Ahava

Sulo Jokinen

Kauko Juola

Pentti Jäntti

Harri Paavola

Leena Panula

Raimo Peltola

Heikki Puolamaa

Lars Törnkvist

Tuomo Täyrynen

Eino Koskinen

Lasse Alanko

Keijo Salo

Mauri Vänskä

Hannes Taipaleenmäki

Antti Saarinen

Elisa Paavola

Paula Parkkinen

Allan Koskinen

Harri Rantala

Raimo Kilpinen

1985

Ilpo Saarainen pj.
Eero Salminen vpj.
Paaavo Ahava
Pertti Eräniitty siht.
Sulo Jokinen
Kauko Juola
Pentti Jäntti
Harri Paavola
Paula Parkkinen
Kauko Pulliainen
Heikki Puolamaa
Raimo Rantala
Juhani Salo

Lars Törnkvist
Keijo Salo var.hoit.
Lasse Alanko
Mauri Vänskä
Hannes Taipaleenmäki
Antti Saarinen
Elisa Paavola
Elias Himanen
Eino Koskinen
Olli Laitinen
Matti Virta
Tuomo Täyrynen

1986

Seppo Heinilä pj.
Eero Salminen vpj.
Raimo Kilpinen
Kauko Pulliainen siht.
Pertti Eräniitty
Martti Hartikainen
Kauko Juola
Pentti Jäntti
Olli Koivisto
Paula Parkkinen
Raimo Peltola
Heikki Puolamaa
Raimo Rantala

Lars Törnkvist
Keijo Salo var.hoit.
Eino Koskinen
Lasse Alanko
Elisa Paavola
Hannes Taipaleenmäki
Antti Saarinen
Lasse Lehto
Elias Himanen
Sulo Jokinen
Eeva Vartiainen
Matti Virta

1987

Seppo Heinilä pj.
Eero Salminen vpj.
Keijo Salo var.hoit.
Paula Parkkinen siht.
Pertti Eräniitty
Martti Hartikainen
Pentti Jäntti
Raimo Kilpinen
Marketta Kujala
Jukka Silfverstén
Olli Koivisto
Raimo Peltola
Heikki Puolamaa

Lars Törnkvist
Raimo Karppinen
Elias Himanen
Lasse Alanko
Elisa Aattela
Antti Saarinen
Kauko Juola
Raimo Rantala
Pertti Hasu
Lasse Lehto
Sulo Jokinen
Eeva Vartiainen

1988

Pertti Eräniitty pj.
Eero Salminen vpj.
Keijo Salo var.hoit.
Marketta Kujala siht.
Lasse Alanko
Hannes Taipaleenmäki
Martti Juvonen
Raimo Kilpinen
Jukka Silfverstén
Olli Koivisto
Elias Himanen
Raimo Peltola
Heikki Puolamaa

Lars Törnkvist
Raimo Karppinen
Raimo Rantala
-
Ismo Halonen
Pentti Jäntti
Kauko Juola
Pertti Hasu
Lasse Lehto
Marja-Leena Lehtimäki
Sulo Jokinen
Eeva Vartiainen

1989

Pertti Eräniitty pj.
Eero Salminen vpj.
Keijo Salo var.hoit.
Marketta Kujala siht.
Lasse Alanko
Martti Juvonen
Raimo Kilpinen
Jukka Silfverstén
Olli Koivisto
Elias Himanen
Lehtimäki
Raimo Peltola
Eeva Vartiainen
Hannes Taipaleenmäki

Paavo Ahava
Raimo Karppinen
Maija Ripatti
Jouko Inkinen
Pentti Jäntti
Kauko Juola
Vesa Vihavainen
Lasse Lehto
Marja-Leena

Sulo Jokinen
Pirjo Puhakka
Ismo Halonen

1990

Eero Salminen pj.
Jukka Silfverstén vpj.
Keijo Salo var.hoit.
Marketta Kujala siht.
Jouko Inkinen
Olli Koivisto
Matti Sairanen
Tapio Valtanen
Raimo Peltola
Hannes Taipaleenmäki
Elias Himanen
Lehtimäki
Eeva Vartiainen
Samuli Korhonen

Vesa Vihavainen
Raimo Karppinen
Maija Ripatti
Lasse Alanko
Mauri Sirviö
Martti Juvonen
Risto Grönberg
Kauko Juola
Ismo Halonen
Marja-Leena

Pirjo Puhakka
Raimo Kilpinen

1991

Eero Salminen pj.
Jukka Silfverstén vpj.
Keijo Salo var.hoit.
Tapio Valtanen siht.
Jouko Inkinen
Olli Koivisto
Matti Sairanen
Raimo Peltola
Hannes Taipaleenmäki
Elias Himanen
Eeva Vartiainen
Samuli Korhonen
Matti Voutilainen

Vesa Vihavainen
Paavo Ahava
Risto Grönberg
Lasse Alanko
Mauri Sirviö
Martti Juvonen
Kauko Juola
Ismo Halonen
Päivi Uski
Pirjo Puhakka
Raimo Kilpinen
Maija Ripatti

1992

Lasse Alanko pj.
Jukka Silfverstén vpj.
Keijo Salo var.hoit.
Tapio Valtanen siht.
Jouko Inkinen
Olli Koivisto
Matti Sairanen
Raimo Peltola
Petteri Paananen
Elias Himanen
Eeva Vartiainen
Samuli Korhonen
Matti Voutilainen

Vesa Vihavainen
Paavo Ahava
Risto Grönberg
Timo Aaltonen
Mauri Sirviö
Martti Juvonen
Eero Salminen
Reima Otamo
Päivi Uski
Pirjo Puhakka
Raimo Kilpinen
Maija Ripatti

1993

Lasse Alanko pj.
Jukka Silfverstén vpj.
Keijo Salo var.hoit.
Matti Sairanen siht.
Tapio Valtanen
Jouko Inkinen
Olli Koivisto
Raimo Peltola
Petteri Paananen
Elias Himanen
Eeva Vartiainen
Samuli Korhonen
Matti Voutilainen

Vesa Vihavainen
Paavo Ahava
Martti Juvonen
Risto Grönberg
Timo Aaltonen
Mauri Sirviö
Eero Salminen
Reima Otamo
Leena Panula
Pirjo Puhakka
Raimo Kilpinen
Maija Ripatti

1994

Lasse Alanko pj.
Jukka Silfverstén vpj.
Keijo Salo var.hoit.
Matti Sairanen siht.
Jouko Inkinen
Olli Koivisto
Marja-Liisa Liedes
Raimo Peltola
Petteri Paananen
Elias Himanen
Eeva Vartiainen
Samuli Korhonen
Matti Voutilainen

Vesa Vihavainen
Paavo Ahava
Elisa Aattela
Leo Salmi
Mauri Sirviö
Tuula Markkanen
Eero Salminen
Reima Otamo
Leena Panula
Pirjo Puhakka
Raimo Kilpinen
Maija Ripatti

1995

Lasse Alanko pj.
Jukka Silfverstén vpj.
Keijo Salo var.hoit.
Matti Sairanen siht.
Jouko Inkinen
Olli Koivisto
Marja-Liisa Liedes
Raimo Peltola
Petteri Paananen
Elias Himanen
Eeva Vartiainen
Helge Savolainen
Matti Voutilainen

Keijo Houhala
Teo Ilomäki
Elisa Aattela
Leo Salmi
Mauri Sirviö
Tuula Markkanen
Eero Salminen
Reima Otamo
Leena Panula
Pirjo Puhakka
Samuli Korhonen
Maija Ripatti

1996

Lasse Alanko pj.
Jukka Silfverstén vpj.
Keijo Salo var.hoit.
Matti Sairanen siht.
Elias Himanen
Jouko Inkinen
Olli Koivisto
Leena Panula
Raimo Peltola
Reima Otamo
Eeva Vartiainen
Helge Savolainen
Matti Voutilainen

Keijo Houhala
Teo Ilomäki
Elisa Aattela
Helena Pietarinen
Leo Salmi
Mauri Sirviö
Maritta Valtonen
Eero Salminen
Petteri Paananen
Pirjo Puhakka
Samuli Korhonen
Maija Ripatti

1997

Keijo Salo pj.
Elias Himanen vpj.
Keijo Houhala var.hoit.
Matti Sairanen siht.
Jukka Silfverstén
Leo Salmi
Olli Koivisto
Leena Panula
Raimo Peltola
Reima Otamo
Pirjo Puhakka
Helge Savolainen
Matti Voutilainen

Martti Hartikainen
Teo Ilomäki
Elisa Aattela
Vesa Härkönen
Raimo Sirkka
Mauri Sirviö
Maritta Valtonen
Eero Salminen
Petteri Paananen
Eeva Vartiainen
Samuli Korhonen
Kalle Nieminen

1998

Elias Himanen pj.
Keijo Salo vpj.
Raimo Sirkka var.hoit.
Leo Salmi siht.
Keijo Houhala
Jukka Silfversten
Matti Sairanen
Martti Hartikainen
Raimo Peltola
Petteri Paananen
Pirjo Puhakka
Helge Savolainen
Kalle Nieminen

Matti Voutilainen
Olli Koivisto
Alpo Heino
Teo Ilomäki
Vesa Härkönen
Martti Nykänen
Leena Panula
Eero Salminen
Kalle Latola
Eeva Vartiainen
Samuli Korhonen
Leena Haikarainen

1999

Elias Himanen pj.
Keijo Salo vpj.
Raimo Sirkka var.hoit.
Leo Salmi siht.
Vesa Härkönen
Matti Sairanen
Keijo Houhala
Raimo Peltola
Helge Savolainen
Martti Hartikainen
Pirjo Puhakka
Kalle Nieminen
Petteri Paananen

Reino Mäkelä
Olli Koivisto
Alpo Heino
Aki Hirvonen
Martti Nykänen
Teo Ilomäki
Eero Salminen
Samuli Korhonen
Leena Panula
Sari Pesonen
Paula Riepponen
Kalle Latola

2000

Keijo Houhala pj.
Elias Himanen vpj.
Raimo Sirkka var.hoit.
Leo Salmi siht.
Keijo Salo
Vesa Härkönen
Matti Sairanen
Sari Pesonen
Raimo Peltola
Helge Savolainen
Martti Hartikainen
Kalle Nieminen
Pirjo Puhakka

Kalle Latola
Olli Koivisto
Alpo Heino
Reino Mäkelä
Aki Hirvonen
Martti Nykänen
Teo Ilomäki
Eero Salminen
Samuli Korhonen
Leena Panula
Paula Riepponen
Petteri Paananen

2001

Keijo Houhala pj.
Elias Himanen vpj.
Raimo Sirkka var.hoit.
Leo Salmi siht.
Keijo Salo
Vesa Härkönen
Matti Sairanen
Sari Pesonen
Raimo Peltola
Helge Savolainen
Martti Hartikainen
Pirjo Puhakka
Paula Riepponen

Kalle Latola
Olli Koivisto
Alpo Heino
Reino Mäkelä
Kalle Nieminen
Martti Nykänen
Teo Ilomäki
Eero Salminen
Samuli Korhonen
Leena Panula
Petteri Paananen
Kirsi Leiri

2002 - 2003

Vesa Härkönen pj.
Reino Mäkelä vpj.
Raimo Sirkka var.hoit.
Leo Salmi siht.
Helge Savolainen
Pirjo Puhakka
Sari Pesonen
Keijo Salo
Paula Riepponen
Martti Hartikainen
Matti Sairanen
Elias Himanen
Raimo Peltola

Jim Forsell
Alpo Heino
Kalle Latola
Samuli Korhonen
Teo Ilomäki
Eeva Vartiainen
Olli Koivisto
Leena Panula
Kirsi Leiri
Martti Nykänen
Kalle Nieminen
Eero Salminen

2004 - 2005

Vesa Härkönen pj.
Mäkelä Reino vpj.
Raimo Sirkka var.hoit.
Leo Salmi siht.
Pirjo Puhakka
Keijo Salo
Paula Riepponen
Kirsi Leiri
Matti Sairanen
Elias Himanen
Raimo Peltola

Jim Forssell
Alpo Heino
Kalle Latola
Teo Ilomäki
Olli Koivisto
Leena Panula
Martti Hartikainen
Martti Nykänen
Sari Pesonen
Helge Savolainen

2006 - 2007

Vesa Härkönen pj
Reino Mäkelä vpj.
Raimo Sirkka var.hoit
Leo Salmi siht.
Keijo Salo
Kirsi Leiri
Matti Sairanen
Elias Himanen
Martti Hartikainen
Paula Riepponen
Pirjo Puhakka

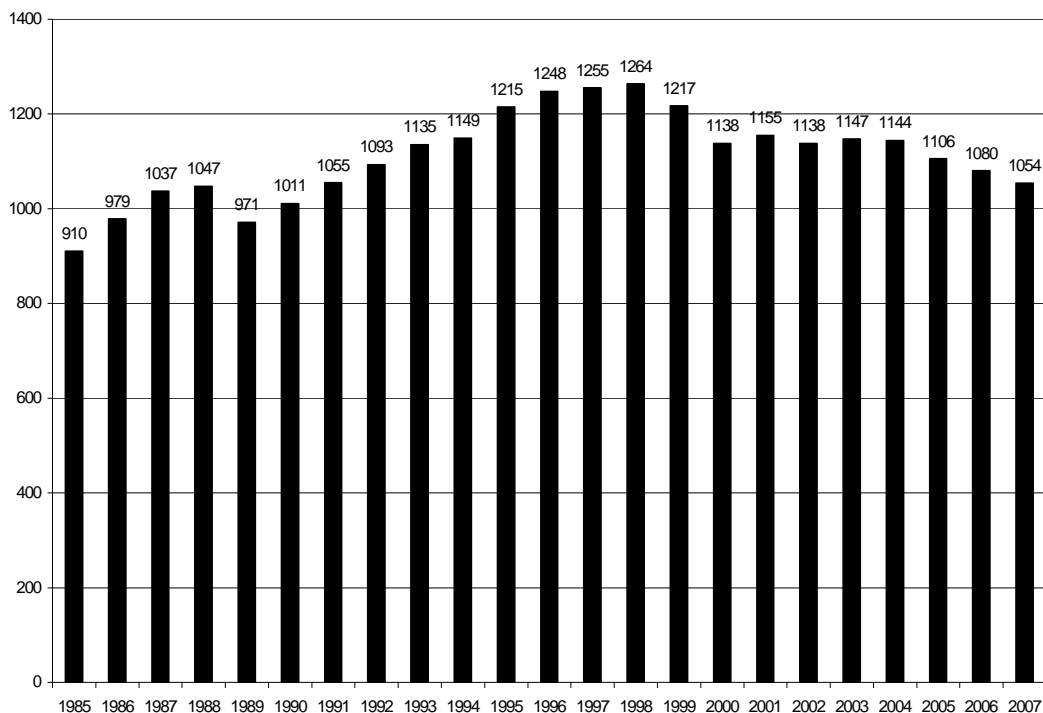
Jim Forssell
Niko Kosow
Kalle Latola
Olli Koivisto
Juha Metso
Martti Nykänen
Risto Karnaattu
Helge Savolainen
Leena Panula
Teo Ilomäki

2008 - 2009

Vesa Härkönen pj.
Reino Mäkelä vpj.
Raimo Sirkka var.hoit.
Leo Salmi siht.
Kirsi Leiri
Matti Sairanen
Elias Himanen
Paula Riepponen
Pirjo Puhakka
Martti Nykänen
Niko Korsow

Jim Forssell
Ossi Lindberg
Jouko Hakala
Juha Metso
Martti Hartikainen
Risto Karnaattu
Leena Panula
Teo Ilomäki
Kalle Latola
Olli Koivisto

JÄSENMÄÄRIEN KEHITYS 1985–2007

PIENOISLIPPUJEN LUOVUTUKSET:

Lippu nro	Luovutuspäivä	Lipun saaja
1.	16.4.1988	Seppo Heinilä
2.	24.4.1988	Pertti Eräniitty
3.	17.9.1988	Kauko Juola
4.	17.9.1988	Paula Parkkinen
5.	21.1.1989	Lars Törnkvist
6.	21.1.1989	Juhani Salo
7.	21.1.1989	Mauri Sirviö
8.	6.5.1989	Heikki Autero
9.	2.9.1989	Eero Salminen
10.	2.9.1989	Raimo Kilpinen
11.	2.9.1989	Raimo Keppo
12.	26.5.1990	Hannes Taipaleenmäki
13.	19.3.1991	Erkki Hintikainen
14.	10.4.1991	Lasse Alanko
15.	19.7.1991	Samuli Korhonen
16.	25.9.1991	Raimo Peltola
17.	5.3.1993	Sulo Jokinen
18.	5.3.1993	Esko Lahtinen
19.	19.7.1993	Kokouslippu
20.	19.7.1993	Toimistolippu
21.	9.4.1994	Keijo Salo
22.	27.8.1994	Heikki Keski-Orvola
23.	6.6.1994	Juhani Ruusunen
24.	1.10.1994	Kuntien Sähköteknikot KST ry
25.	13.10.1994	Ympäristö- ja terveysalan Tekniset ry
26.	12.7.1995	Leo Salmi
27.	11.9.1995	Marja-Leena Lehtimäki
28.	7.10.1995	SKT ry 25 -vuotta
29.	27.9.1996	Asko Järvinen
30.	20.3.1997	Martti Hartikainen
31.	29.8.2008	Paavo Ahava
32.	29.8.2008	Leena Haikarainen
33.	29.8.2008	Alpo Heino
34.	29.8.2008	Rauno Heikkilä
35.	29.8.2008	Keijo Houhala
36.	29.8.2008	Elias Himanen
37.	29.8.2008	Vesa Härkönen
38.	29.8.2008	Teo Ilomäki
39.	29.8.2008	Kalle Latola
40.	29.8.2008	Kirsi Leiri
41.	29.8.2008	Juha Metso
42.	29.8.2008	Reino J Mäkelä
43.	29.8.2008	Martti Nykänen
44.	29.8.2008	Leena Panula
45.	29.8.2008	Pirjo Puhakka
46.	29.8.2008	Paula Riepponen

47	29.8.2008	Matti Sairanen
48	29.8.2008	Helge Savolainen
49	29.8.2008	Raimo Sirkka